

Informatívne konsolidované znenia

125 ZÁKON

z 2. februára 2006

o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon

- a) upravuje inšpekciu práce, ktorej prostredníctvom sa presadzuje ochrana zamestnancov pri práci a výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce,
- b) vymedzuje pôsobnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ich pôsobnosť pri výkone dohľadu podľa osobitného predpisu, „(ďalej len „dohľad“)¹⁾
- c) ustanovuje práva a povinnosti inšpektora práce a povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby.

§ 2

Rozsah inšpekcie práce

(1)

Inšpekcia práce je

- a) dozor nad dodržiavaním
 1. pracovnoprávných predpisov,²⁾ ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domáckych zamestnancov, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovršili 15 rokov veku, a kolektívne vyjednávanie,
 2. právnych predpisov, ktoré upravujú štátnozamestnanecké vzťahy,^{2a)}
 3. právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci³⁾ vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia,
 4. právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,
 5. záväzkov, ktoré vyplývajú z kolektívnych zmlúv,
 6. osobitného predpisu^{3a)} zamestnávateľom v rozsahu jeho povinností uzatvoriť zamestnávateľskú zmluvu a platiť a odvádzať príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie

za zamestnanca vykonávajúceho práce zaradené orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie podľa osobitného predpisu,^{3b)} a za zamestnanca, ktorý vykonáva práce tanečného umelca alebo hudobného umelca, ktorý vykonáva profesiu hráča na dychový nástroj,

7.

osobitného predpisu^{3d)} zamestnávateľom, ktorý ustanovuje povinnosti pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb,

b)

vyvodzovanie zodpovednosti za porušovanie predpisov uvedených v písmene a) a za porušovanie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv,

c)

poskytovanie bezplatného poradenstva zamestnávateľom, fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi⁴⁾ a nie sú zamestnávateľmi, a zamestnancom v rozsahu základných odborných informácií a rád o spôsoboch, ako najúčinnjšie dodržiavať predpisy ustanovené v písmene a).

(2)

Inšpekcia práce sa vykonáva

a)

na všetkých pracoviskách zamestnávateľov a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, vrátane pracovísk nachádzajúcich sa na súkromných pozemkoch a v obydliach fyzických osôb,

b)

vo všetkých priestoroch, v ktorých domácky zamestnanec vykonáva dohodnutú prácu a v ktorých zamestnanec vykonáva prácu podľa dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.⁶⁾

(3)

Zamestnávateľom na účely výkonu inšpekcie práce podľa odseku 1 písm. a) štvrtého bodu je aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktoré nelegálne zamestnávajú fyzickú osobu.

(4)

Inšpekciu práce na pracoviskách Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ozbrojených síl Slovenskej republiky, Zboru väzenskej a justičnej stráže a finančnej správy vykonávajú ich orgány inšpekcie práce.

(5)

Inšpekcia práce podľa tohto zákona sa nevykonáva

a)

na pracoviskách Vojenského spravodajstva, Slovenskej informačnej služby a Národného bezpečnostného úradu,

b)

v chránených priestoroch⁷⁾ Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky,

c)

na pracoviskách fyzickej osoby a právnickej osoby, ktoré požívajú diplomatické výsady a imunitu.⁸⁾

(6)

Inšpekcia práce nie je dozor, ktorý vykonávajú príslušné orgány podľa osobitných predpisov.⁹⁾

§ 3

Orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce

Štátnu správu v oblasti inšpekcie práce vykonávajú orgány štátnej správy, ktorými sú Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 2 ods. 4).

§ 4

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“)

- a) zabezpečuje tvorbu a uskutočňovanie štátnej politiky ochrany práce,
- b) vypracúva koncepčné materiály, programové materiály a návrhy na zlepšenie stavu v oblasti ochrany práce,
- c) koordinuje činnosť orgánov štátnej správy v oblasti ochrany práce,
- d) riadi a kontroluje Národný inšpektorát práce,
- e) je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol Národný inšpektorát práce,
- f) zabezpečuje a usmerňuje výskumnú činnosť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- g) vypracúva návrhy na plnenie záväzkov vyplývajúcich pre Slovenskú republiku z medzinárodných zmlúv a dohovorov v oblasti ochrany práce a zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu v súčinnosti s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy,
- h) rozhoduje pri pochybnostiach, či sa na pracovisku vykonáva inšpekcia práce,
- i) predkladá vláde Slovenskej republiky správu o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce za predchádzajúci kalendárny rok do šiestich mesiacov po jeho skončení,
- j) predkladá Európskej komisii každých päť rokov správu o uplatňovaní tohto zákona a osobitného predpisu¹⁰⁾ spolu so stanoviskami zástupcov zamestnávateľov a zástupcov zamestnancov.

Národný inšpektorát práce

§ 5

- (1) Národný inšpektorát práce je orgán štátnej správy so sídlom v Košiciach. Národný inšpektorát práce je rozpočtová organizácia.¹¹⁾
- (2) Národný inšpektorát práce riadi a za jeho činnosť zodpovedá generálny riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.
- (3) Národný inšpektorát práce zriaďuje akreditačnú komisiu, ktorá plní úlohy odborného poradného orgánu. Podrobnosti o zložení akreditačnej komisie a jej činnosti upraví štatút, ktorý vydá Národný inšpektorát práce po jeho schválení ministerstvom.

§ 6

- (1) Národný inšpektorát práce

- a) riadi a kontroluje inšpektoráty práce, zjednocuje a racionalizuje pracovné metódy inšpektorov práce a určuje organizačnú štruktúru inšpektorátov práce,
- b) je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol inšpektorát práce alebo inšpektor práce,
- c) zabezpečuje prevádzku informačného systému ochrany práce a jeho programové a technické vybavenie,
- d) vydáva a odoberá
 1. oprávnenie fyzickej osobe a právnickej osobe na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby,¹²⁾
 2. oprávnenie fyzickej osobe a právnickej osobe na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce,
 3. oprávnenie právnickej osobe na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení,
 4. osvedčenie autorizovanému bezpečnostnému technikovi,
- e) vydáva^{12a)} a odoberá fyzickej osobe doklad o uznaní odbornej spôsobilosti získanej podľa právnych predpisov členského štátu Európskej únie, štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo Švajčiarskej konfederácie na vykonávanie činnosti, na ktorú osobitný predpis¹³⁾ vyžaduje odbornú spôsobilosť,
- f) odborne usmerňuje poskytovanie bezplatného poradenstva podľa § 2 ods. 1 písm. c),
- g) odborne usmerňuje overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení, vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby a organizovanie a vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce,
- h) zabezpečuje výchovu a odborné vzdelávanie inšpektorov práce,
- i) organizuje vykonávanie odborných skúšok podľa § 11 a na ten účel zriaďuje skúšobnú komisiu,
- j) vydáva inšpektorom práce preukaz inšpektora práce, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1,
- k) vydáva inšpektorom práce osobitné poverenie na výkon inšpekcie práce na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky a námorných lodiach a riečnych lodiach plávajúcich pod štátnou vlajkou Slovenskej republiky, ktoré sa nachádzajú mimo územia Slovenskej republiky,
- l) navrhuje ministerstvu opatrenia na zlepšenie stavu v oblasti ochrany práce,
- m) predkladá ministerstvu správy o stave ochrany práce a o činnosti Národného inšpektorátu práce za predchádzajúci kalendárny rok do troch mesiacov po jeho skončení,
- n)

zverejňuje na svojom webovom sídle informácie o pracovných podmienkach podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ a informácie o povinnostiach zamestnávateľa podľa osobitného predpisu,^{14a)}

o)

poskytuje informácie občanom Slovenskej republiky a občanom členských štátov Európskej únie o pracovných podmienkach podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ v Slovenskej republike a v členských štátoch Európskej únie,

p)

spolupracuje s príslušnými orgánmi Európskej únie a členských štátov Európskej únie pri zisťovaní, kontrole a hodnotení pracovných podmienok podľa **písmena o)** a poskytuje im príslušné informácie o pracovných podmienkach¹⁴⁾ v Slovenskej republike,

q)

spolupracuje s príslušnými orgánmi Európskej únie, členských štátov Európskej únie, zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore a s príslušnými orgánmi Švajčiarska pri koordinovaní a zabezpečovaní výkonu dozoru podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ vybavuje dožiadania, poskytuje im informácie a plní ďalšie úlohy podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾

r)

spracúva a vyhodnocuje údaje o pracovných úrazoch na štatistické účely,

s)

zabezpečuje tvorbu, zhromažďovanie, spracúvanie, šírenie, sprístupňovanie a publikovanie informácií v oblasti ochrany práce,

t)

vedie centrálny verejne prístupný zoznam fyzických osôb a právnických osôb, ktoré v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania, s uvedením ich obchodného mena, miesta podnikania fyzickej osoby a sídla právnickej osoby, identifikačného čísla, dátumu zistenia porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania a dátumu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty,

u)

vedie verejne prístupný zoznam

1.

vydaných a odobratých oprávnení a osvedčení podľa písmena d) a dokladov podľa písmena e),

2.

odobratých preukazov a osvedčení inšpektorátom práce podľa § 7 ods. 3 písm. e),

v)

podieľa sa na medzinárodnej spolupráci v oblasti ochrany práce,

w)

určuje inšpektorát práce príslušný na udelenie súhlasu alebo pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu,^{15aaa)} ak ide o zamestnanca iného inšpektorátu práce.

(2)

Národný inšpektorát práce je v správnom konaní pri plnení úloh podľa odseku 1 písm. d) a e) správnym orgánom prvého stupňa.

(3)

Národný inšpektorát práce so súhlasom ministerstva zriaďuje a zrušuje svoje pracoviská mimo svojho sídla.

(4)

Voči štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, a jeho občanom sa na účely odseku 1 písm. n) a o) postupuje rovnako ako voči členskému štátu Európskej únie a jeho občanom.

§ 7

Inšpektorát práce

(1)

Inšpektoráty práce sú orgány štátnej správy. Inšpektoráty práce sú rozpočtové organizácie.¹¹⁾ Sídla a územné obvody inšpektorátov práce sú zhodné so sídlami a územnými obvodymi krajov. Dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na pracoviskách jadrového zariadenia vykonáva Inšpektorát práce Nitra na celom území Slovenskej republiky. Generálny riaditeľ môže písomne určiť inšpektorát práce, ktorý vykoná úlohy podľa odseku 3, aj v územnom obvode iného inšpektorátu práce v rozsahu jeho písomného poverenia; v tomto rozsahu úlohy podľa odseku 3 nevykoná inšpektorát práce, v ktorého územnom obvode ich vykoná inšpektorát práce určený v písomnom poverení.

(2)

Inšpektorát práce riadi a za jeho činnosť zodpovedá hlavný inšpektor práce, ktorého na návrh generálneho riaditeľa vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Hlavným inšpektorom práce môže byť inšpektor práce, ktorý má odbornú prax inšpektora práce najmenej päť rokov. Hlavný inšpektor práce zodpovedá za činnosť inšpektorátu práce generálnemu riaditeľovi.

(3)

Inšpektorát práce

a)

zabezpečuje vykonávanie inšpekcie práce v rozsahu ustanovenom v § 2 ods. 1 a vykonávanie dohľadu, najmä dozerá, či požiadavkám ochrany práce zodpovedajú

1.

výber, umiestnenie, usporiadanie, používanie, udržiavanie a kontrola pracoviska, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, ochranných prostriedkov, chemických faktorov, fyzikálnych faktorov, biologických faktorov, faktorov ovplyvňujúcich psychickú pracovnú záťaž a sociálnych opatrení a

2.

pracovné postupy, pracovný čas, organizácia ochrany práce a systém jej riadenia,

b)

vyšetruje príčiny vzniku pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví,^{15a)} príčiny závažnej priemyselnej havárie,¹⁶⁾ **na základe žiadosti orgánu štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva^{16a)} vyšetruje** bezpečnostné, technické a organizačné príčiny vzniku choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania, vedie ich evidenciu a podľa potreby vyšetruje príčiny vzniku aj ostatných pracovných úrazov,

c)

uplatňuje záväzným stanoviskom požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien, ktoré bude zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, používať na plnenie svojich úloh,

d)

vydáva a odoberá

~~1. preukaz a osvedčenie fyzickej osobe na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu,^{16a)}~~

1.

povolenie na vykonávanie ľahkých prác fyzickou osobou podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾

2.

povolenie na vykonávanie športu fyzickou osobou podľa osobitného predpisu,^{17aaa)}

e)

odoberá

1.

preukaz, osvedčenie alebo doklad fyzickej osobe na vykonávanie činnosti podľa **osobitného predpisu**¹³⁾ vydané fyzickou osobou alebo právnickou osobou,

2.

oprávnenie zamestnávateľovi na činnosť podľa osobitného predpisu^{17aa)} vydané právnickou osobou,

3.

osvedčenie o odbornej spôsobilosti bezpečnostného technika, o čom bezodkladne informuje právnickú osobu, ktorá vydala osvedčenie,

f)

preveruje dodržiavanie rozsahu a podmienok oprávnení, osvedčení a preukazov vydaných podľa tohto zákona a **osobitného predpisu**,¹³⁾

g)

predkladá návrh Národnému inšpektorátu práce na odobratie oprávnenia alebo osvedčenia vydaného podľa § 6 ods. 1 písm. d) **alebo dokladu vydaného podľa § 6 ods. 1 písm. e)**,

h)

podieľa sa na odbornej výchove a vzdelávaní inšpektorov práce,

i)

rozhoduje o uložení pokút podľa § 19, 20 a osobitného predpisu,^{17a)}

j)

prejednáva priestupky, rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov,¹⁸⁾

k)

zisťuje, zhromažďuje, spracúva a odovzdáva informácie v oblasti ochrany práce pre informačný systém ochrany práce,

l)

predkladá Národnému inšpektorátu práce podnety na zlepšenie ochrany práce,

m)

oznamuje zistené prípady nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania vrátane zistených skutočností uvedených v protokole o výsledku inšpekcie práce (ďalej len „protokol“) Sociálnej poisťovni, Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, príslušnému daňovému úradu, a ak ide o štátneho príslušníka krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, iným zmluvným štátom Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarskou konfederáciou alebo o osobu bez štátnej príslušnosti, aj útvaru Policajného zboru, a oznamuje príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny uloženie pokuty za porušenie pracovných podmienok na účely zrušenia potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta^{18aaa)} alebo na účely odňatia povolenia na zamestnanie na účel sezónneho zamestnania,^{18aab)}

n)

vydáva na požiadanie na účely preukázania splnenia podmienok podľa osobitného predpisu^{18a)} potvrdenie o tom, že ku dňu požiadania nebolo zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, a to do siedmich pracovných dní od požiadania,

o)

vydáva na požiadanie zamestnávateľa alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, potvrdenie o tom, že u nich vznikla udalosť uvedená v písmene b), ak vyšetroval príčiny vzniku tejto udalosti,

p) vydáva na požiadanie zamestnávateľa alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, kópiu dokladu, ktorý poskytl inšpektorátu práce pri vyšetrowaní príčin vzniku udalosti uvedenej v písmene b), ktorá u nich vznikla,

q) poveruje prizvaného odborníka prípravou odborných podkladov v osobitných prípadoch, ak to vyžaduje povaha výkonu inšpekcie práce,

r) udeľuje výnimky podľa osobitného predpisu,^{18aa)}

s) rozhoduje o uložení dodatočnej platby podľa osobitného predpisu,^{18ac)}

t) plní ďalšie úlohy podľa osobitného predpisu.^{18ad)}

(4)

Inšpektorát práce je oprávnený podať podnet na zrušenie živnostenského oprávnenia alebo na pozastavenie prevádzkovania živnosti, ak zamestnávateľ pri prevádzkovaní živnosti závažne porušuje právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo tento zákon. Závažným porušením právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a tohto zákona na účely zrušenia živnostenského oprávnenia alebo pozastavenia prevádzkovania živnosti^{18ac)} je, ak zamestnávateľ pri prevádzkovaní živnosti

a) nezabezpečí ochranné zariadenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo fungovanie týchto ochranných zariadení,

b) v priestoroch podľa osobitného predpisu^{18b)} neprijme opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia zamestnancov, nevykoná nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia zamestnancov alebo umožní prístup zamestnancom, ktorí nie sú riadne a preukázateľne oboznámení, nemajú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

c) neposkytne zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky alebo ich neudržiava vo funkčnom stave,

d) nedodrží zákaz orgánu inšpekcie práce alebo

e) opakovane neumožní inšpektorovi práce pri výkone inšpekcie práce vstup do svojich priestorov a na svoje pracoviská.

(5)

Ustanovenia odseku 4 písm. a), d) a e) sa vzťahujú aj na fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

(6)

Inšpektorát práce na účely zrušenia živnostenského oprávnenia oznamuje príslušnému živnostenskému úradu opakované porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania.^{18ba)}

(7)

Inšpektorát práce je oprávnený podať návrh na pozastavenie činnosti alebo zrušenie povolenia na činnosť agentúry dočasného zamestnávania alebo agentúry podporovaného zamestnávania,^{18bb)} ak zistí porušenie pracovnoprávných predpisov alebo predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(8)

Inšpektorát práce je povinný

a)

bezodkladne preskúmať odôvodnenosť požiadavky odborového orgánu na prerušenie práce podľa osobitného predpisu,^{18c)}

b)

zakázať osobné vykonávanie odborných úloh bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika fyzickej osobe, ktorá je zamestnávateľom, alebo štatutárnemu orgánu zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, za podmienok ustanovených osobitným predpisom,¹⁰⁾

c)

vykonať inšpekciu práce podľa § 2 ods. 1 písm. a) do 30 dní od doručenia podnetu^{18ca)} a v odôvodnených prípadoch najneskôr do 60 dní od doručenia podnetu, a ak nemožno vzhľadom na povahu vecí inšpekciu práce vykonať ani v tejto lehote, môže ju primerane predĺžiť Národný inšpektorát práce; inšpektorát práce je povinný o predĺžení lehoty, dôvode jej predĺženia a o výsledku inšpekcie práce bezodkladne informovať osobu, ktorá podala podnet.

(9)

Inšpektorát práce rozhoduje, ak nedošlo k dohode podľa osobitného predpisu,^{18d)} o pravidlách o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktoré má zamestnávateľ vydať, a o zavedení noriem spotreby práce a o ich zmenách u zamestnávateľa.

(10)

Inšpektorát práce je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní skutočnosť zistenú pri výkone inšpekcie práce, ktoré nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin.^{18e)}

(11)

Inšpektorát práce je v správnom konaní správnym orgánom prvého stupňa.

(12)

Inšpektorát práce je nezávislý pri vykonávaní inšpekcie práce. Inšpektorát práce vykonáva inšpekciu práce podľa § 2 ods. 1 písm. a) prostredníctvom inšpektorov práce.

§ 7a

Výkon dohľadu

(1)

Inšpektoráty práce vykonávajú dohľad nad určenými výrobkami uvedenými na trh a do prevádzky,^{18f)} ktoré zamestnávateľ alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, používa pri výkone práce a u ktorých požiadavky na ich vlastnosti sú upravené osobitnými predpismi;^{18g)} dohľadom sa vykonáva aj kontrola vlastností určených výrobkov prostredníctvom kontroly dokumentácie, fyzickej kontroly a podľa potreby aj prostredníctvom fyzikálnych a laboratórnych skúšok. Náklady súvisiace s vykonaním fyzikálnych a laboratórnych skúšok uhrádza ten, kto uvádza určený výrobok na trh, ak tieto skúšky preukážu, že určený výrobok nevyhovuje požiadavkám na jeho vlastnosti upraveným osobitnými predpismi.

(2)

Inšpektoráty práce pri výkone dohľadu zohľadňujú protokoly o skúškach a osvedčenia potvrdzujúce zhodu, ktoré vystavili akreditované orgány posudzovania zhody.^{18h)}

(3)

Inšpektoráty práce v nevyhnutnom rozsahu vykonávajú dohľad aj u výrobcu, splnomocneného zástupcu, dovozcu a distribútora,¹⁸ⁱ⁾ a ak ide o určený výrobok uvedený na trh, aj u vystavovateľa na výstavách a veľtrhoch.

§ 8

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť

(1)

Zamestnanec Národného inšpektorátu práce a zamestnanec inšpektorátu práce je povinný zachovávať mlčanlivosť o podnetoch na vykonanie inšpekcie práce, o ich obsahu a subjektoch, ktoré podnet podali, a zachovávať mlčanlivosť o ďalších skutočnostiach týkajúcich sa inšpekcie práce, o ktorých sa dozvedel pri výkone inšpekcie práce.

(2)

Povinnosť zamestnanca Národného inšpektorátu práce a zamestnanca inšpektorátu práce zachovávať mlčanlivosť podľa odseku 1 a povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa osobitných predpisov¹⁹⁾ platí aj vtedy, ak prestal byť zamestnancom Národného inšpektorátu práce alebo inšpektorátu práce. Tieto povinnosti platia rovnako aj pre prizvaného odborníka, a to aj po skončení jeho činnosti pre inšpektorát práce.

(3)

Zamestnanca Národného inšpektorátu práce aj v prípade, ak prestal byť zamestnancom Národného inšpektorátu práce, môže pre konkrétne prípady oslobodiť od povinnosti mlčanlivosti písomne z vážnych dôvodov generálny riaditeľ, ak osobitný predpis⁷⁾ neustanovuje inak. Zamestnanca inšpektorátu práce aj v prípade, ak prestal byť zamestnancom inšpektorátu práce, a prizvaného odborníka, a to aj po skončení jeho činnosti pre inšpektorát práce, môže pre konkrétne prípady oslobodiť od povinnosti mlčanlivosti písomne z vážnych dôvodov hlavný inšpektor práce, ak osobitný predpis⁷⁾ neustanovuje inak.

(4)

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa odsekov 1 a 2 sa nevzťahuje na zovšeobecnenú informáciu, z ktorej nie je možné určiť fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ku ktorej sa informácia viaže.

§ 9

Kontrola činnosti inšpektora práce

Zamestnanec Národného inšpektorátu práce je v rozsahu vymedzenom písomným poverením generálneho riaditeľa oprávnený pri kontrole činnosti inšpektora práce vstupovať do priestorov a na pracoviská podľa § 2 ods. 2 a požadovať informácie potrebné na vykonanie kontroly.

§ 10

Inšpektor práce

(1)

Inšpektor práce je štátny zamestnanec^{2a)} vykonávajúci štátnu službu v inšpektoráte práce, ak po absolvovaní špecializovanej teoretickej a praktickej odbornej prípravy získal osobitné kvalifikačné predpoklady úspešným vykonaním odbornej skúšky. Odborná príprava štátneho zamestnanca, ktorý sa uchádza o vymenovanie za inšpektora práce (ďalej len „uchádzač“), trvá jeden rok. Obsah odbornej prípravy určuje Národný inšpektorát práce.

(2)

Inšpektora práce na návrh hlavného inšpektora práce vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ. Inšpektorovi práce nemožno ukladať úlohy, ktoré prekážajú plneniu povinností vyplývajúcich z výkonu inšpekcie práce a ovplyvňujú jeho nezávislosť a nestrannosť. Inšpektor práce má v súvislosti s výkonom inšpekcie práce postavenie verejného činiteľa.

(3)

Inšpektor práce sa pri výkone inšpekcie práce preukazuje preukazom inšpektora práce, ktorý nesmie vydať z rúk; na požiadanie umožní do neho nahliadnuť. Inšpektor práce je pri výkone inšpekcie práce povinný postupovať tak, aby neboli dotknuté práva a právom chránené záujmy subjektu, v ktorom sa vykonáva inšpekcia práce.

(4)

Inšpektor práce sa pri výkone cestnej kontroly podľa osobitného predpisu¹⁵) preukazuje aj služobnou rovnošatou, ktorú mu poskytuje inšpektorát práce. Služobná rovnošata je odev, ktorý má špecifické znaky a vyjadruje príslušnosť k inšpektorátu práce. Podrobnosti o služobnej rovnošate a jej vyobrazenie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 11

Odborná skúška

(1)

Účelom odbornej skúšky je overiť odborné vedomosti uchádzača, či pozná a je schopný uplatňovať právne predpisy a ostatné predpisy potrebné na výkon inšpekcie práce. Súčasťou odbornej skúšky je aj hodnotenie praktickej prípravy, ktoré vykoná hlavný inšpektor práce nadriadený uchádzačovi.

(2)

Odborná skúška, ktorá pozostáva z písomnej časti a ústnej časti, sa vykonáva pred skúšobnou komisiou. Skúšobná komisia sa skladá z nepárneho počtu členov, z ktorých najmenej dvaja sú inšpektormi práce s odbornou praxou inšpektora práce viac ako päť rokov. Skúšobná komisia sa uznáva o výsledku odbornej skúšky väčšinou hlasov všetkých jej členov. Uznesenie skúšobnej komisie, ktoré sa vyhotoví písomne, znie „vyhovelo“ alebo „nevyhovelo“. Účasť členov skúšobnej komisie na činnosti skúšobnej komisie sa považuje za úkon vo všeobecnom záujme, pri ktorom patrí zamestnancovi pracovné voľno s náhradou mzdy.

(3)

Výsledok odbornej skúšky Národný inšpektorát práce písomne oznámi uchádzačovi najneskôr do piatich kalendárnych dní od konania odbornej skúšky.

(4)

O úspešne vykonanej odbornej skúške Národný inšpektorát práce vydá uchádzačovi osvedčenie.

(5)

Ak uchádzač nevyhovelo požiadavkám odbornej skúšky, má právo opakovať odbornú skúšku. Odbornú skúšku možno opakovať len raz.

(6)

Národný inšpektorát práce zabezpečí opakovanie odbornej skúšky na základe písomnej žiadosti uchádzača. Žiadosť o opakovanie odbornej skúšky musí byť Národnému inšpektorátu práce doručená písomne najneskôr do siedmich kalendárnych dní od doručenia oznámenia o výsledku odbornej skúšky.

(7)

Opakovaná odborná skúška sa uskutoční najskôr štyri týždne a najneskôr šesť týždňov po neúspešne vykonanej odbornej skúške. Podmienky vykonania odbornej skúšky podľa odsekov 1 až 4 platia rovnako pre opakovanie odbornej skúšky.

§ 12

Oprávnenia inšpektora práce

(1)

Inšpektor práce je pri výkone inšpekcie práce oprávnený

a)

vstupovať voľne a kedykoľvek do priestorov a na pracoviská podliehajúce inšpekcii práce a v nevyhnutnom rozsahu na súkromné pozemky a komunikácie,

b)

vykonávať kontrolu, skúšku, vyšetrovanie a iné úkony s cieľom zistiť, či sa dodržiavajú predpisy uvedené v § 2 ods. 1 písm. a) a záväzky vyplývajúce z kolektívnych zmlúv,

c)

požadovať od zamestnávateľa, fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, zamestnanca, zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, príslušného odborového orgánu a zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckého dôverníka v prítomnosti svedka alebo bez neho informácie a vysvetlenia, ktoré sa týkajú uplatňovania predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv,

d)

požadovať predloženie dokumentácie, záznamov alebo iných dokladov potrebných na výkon inšpekcie práce a požadovať ich kópie,

e)

odoberať na rozbor nevyhnutne potrebné množstvo vzoriek materiálov alebo látok, ktoré sa používajú alebo s ktorými sa manipuluje na pracovisku, po oznámení zamestnávateľovi alebo ním poverenému zamestnancovi,

f)

používať technické prostriedky na zhotovenie fotodokumentácie, **audiovizuálnych záznamov a zvukových záznamov a na sťahovanie digitálnych údajov zo záznamových zariadení motorových vozidiel a z kariet vodičov** potrebných na výkon inšpekcie práce, ak ich použitie nezakazujú osobitné predpisy,⁷⁾

g)

požadovať preukázanie totožnosti od fyzickej osoby nachádzajúcej sa na pracovisku zamestnávateľa a vysvetlenie dôvodu jej prítomnosti.

(2)

Na základe výsledkov inšpekcie práce a podľa závažnosti zistených skutočností je inšpektor práce oprávnený

a)

navrhnúť technické, organizačné a iné opatrenia potrebné na zlepšenie zisteného stavu,

b)

nariadiť odstránenie zistených nedostatkov,

c)

nariadiť, aby prítomné osoby ihneď opustili priestory, v ktorých je bezprostredne ohrozená ich bezpečnosť a zdravie,

d)

zakázať používanie pracovných a prevádzkových objektov, priestorov a pracovísk, strojov, zariadení a iných technických zariadení a pracovných prostriedkov, pracovných postupov, látok a vykonávanie činností a prác, ktoré bezprostredne ohrozujú bezpečnosť a zdravie zamestnancov a ostatných osôb zdržiavajúcich sa v priestoroch alebo na pracovisku zamestnávateľa s jeho vedomím,

e)

zakázať používanie motorového vozidla v prípadoch uvedených v osobitnom predpise,²⁰⁾

f)

zakázať prácu tehotných žien, matiek do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacich žien, fyzických osôb mladších ako 18 rokov veku a iné práce a činnosti, ak sa vykonávajú v rozpore s osobitnými predpismi,

g)

nariadiť zachovanie pracoviska alebo jeho časti v pôvodnom stave až do skončenia vyšetrovania alebo zadokumentovať stav pracoviska alebo jeho časti,

h)

nariadiť vykonanie meraní, kontrol, skúšok a iných úkonov potrebných na výkon inšpekcie práce,

i)

nariadiť zverejnenie informácií podľa osobitných predpisov²¹⁾ na mieste u zamestnávateľa obvyklom a voľne prístupnom,

j)

podať návrh na začatie konania o

1.

odobratí oprávnenia, osvedčenia, **dokladu**, preukazu alebo povolenia podľa § 6 ods. 1 písm. d) **a e)** a § 7 ods. 3 písm. d) a e),

2.

uložení zákazu činnosti podľa § 7 ods. 3 písm. j) a ods. 8 písm. b),

3.

uložení pokuty podľa § 7 ods. 3 písm. j), § 19, 20 a osobitného predpisu,^{17a)}

k)

ukladať blokové pokuty za priestupky podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

(3)

Inšpektor práce určí primeranú lehotu na vykonanie opatrenia podľa odseku 2 písm. a), b), d) až f), h) a i). Inšpektor práce je oprávnený na žiadosť kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, v odôvodnených prípadoch určenú lehotu predĺžiť.

(4)

Opatrenie podľa odseku 2 písm. c) a g) môže inšpektor práce oznámiť ústne; toto ústne oznámenie sa uvedie v protokole.

(5)

Na pracoviskách, na ktorých by mohlo dôjsť k bezprostrednému a vážnemu ohrozeniu života a zdravia inšpektora práce, môže inšpektor práce vykonať inšpekciu len za účasti príslušného zodpovedného zamestnanca.

§ 13

Povinnosti inšpektora práce

(1)

Inšpektor práce je povinný

a)

oznámiť pred začatím inšpekcie práce svoju prítomnosť kontrolovanému zamestnávateľovi alebo kontrolovanej fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, ak tým negatívne neovplyvní výkon inšpekcie práce,

b)

zaoberať sa pripomienkami a návrhmi zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ktoré mu predložili počas výkonu inšpekcie práce u kontrolovaného zamestnávateľa,

c)

informovať o výsledku inšpekcie práce vykonanej u kontrolovaného zamestnávateľa v prípade zistenia nedostatkov príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, príslušný odborový orgán a zamestnaneckú radu alebo zamestnaneckého dôverníka.

(2)

V prípade zistenia nedostatkov u kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je inšpektor práce povinný vypracovať protokol a ten prerokovať so zamestnávateľom alebo ním povereným

zamestnancom, alebo s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Inšpektor práce je povinný pri vypracúvaní protokolu prihliadať na vyjadrenia a doklady uplatnené alebo predložené kontrolovaným zamestnávateľom alebo kontrolovanou fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, počas výkonu inšpekcie práce do prerokovania protokolu.

(3)

Inšpektor práce vypracuje záznam o výsledku inšpekcie práce, ak pri inšpekcii práce u kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, nezistil porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) alebo porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv. Inšpektor práce vypracuje záznam o výsledku inšpekcie práce aj vtedy, ak mu nebol umožnený výkon inšpekcie práce.

§ 14

Protokol a záznam o výsledku inšpekcie práce

(1)

Protokol obsahuje označenie príslušného inšpektorátu práce, meno a priezvisko inšpektora práce, ktorý vykonal inšpekciu práce, označenie kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, miesto a čas vykonania inšpekcie práce, predmet inšpekcie práce, zistené porušenia predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, podpis a vyjadrenie zamestnávateľa alebo ním povereného zamestnanca, alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, k zisteným porušeniam predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a k ďalším skutočnostiam uvedeným v protokole, stanovisko inšpektora práce k tomuto vyjadreniu, dátum vypracovania a dátum prerokovania protokolu, podpis inšpektora práce a odtlačok pečiatky. Protokol obsahuje aj vyjadrenie právnickej osoby alebo fyzickej osoby ku skutočnostiam uvedeným v protokole, ktoré sa jej týkajú, ak ide o vyšetrovanie udalosti uvedenej v § 7 ods. 3 písm. b). Ak bolo zistené porušenie zákazu nelegálnej práce alebo nelegálneho zamestnávania, protokol obsahuje aj čas, keď bolo porušenie zákazu nelegálnej práce alebo nelegálneho zamestnávania zistené, a ak boli preukázané, aj dohodnutú mzdu a dobu trvania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

(2)

V protokole inšpektor práce navrhne opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. a), uloží opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b), c), g), h) a i) a uloží povinnosť kontrolovanému zamestnávateľovi alebo kontrolovanej fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom,

a)

prijat' opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin,

b)

doručiť inšpektorátu práce v určenej lehote písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin.

(3)

Inšpektor práce

a)

po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, doručeného v lehote určenej inšpektorom práce, vyhotoví dodatok k protokolu, v ktorom uvedie toto vyjadrenie a svoje stanovisko k nemu; dodatok k protokolu je súčasťou protokolu,

b)

aj bez návrhu opraví v protokole chyby v písaní, počítaní a iné zrejme nesprávnosti; o oprave upovedomí kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanú fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

(4)

Protokol sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak sa zamestnávateľ alebo ním poverený zamestnanec, alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, odmietne oboznámiť s protokolom, písomne sa k nemu nevyjadrí alebo ho nepodpíše; táto skutočnosť musí byť uvedená v protokole.

(5)

Jedno vyhotovenie protokolu inšpektorát práce doručí kontrolovanému zamestnávateľovi alebo kontrolovanej fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Jedno vyhotovenie protokolu z vyšetrenia príčiny vzniku pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania, inšpektorát práce doručí aj zamestnancovi, ktorý utrpel tento pracovný úraz, u ktorého vznikla choroba z povolania alebo ktorý je ohrozený chorobou z povolania; ak zamestnanec v dôsledku pracovného úrazu zomrel, jedno vyhotovenie protokolu z vyšetrenia príčiny vzniku pracovného úrazu inšpektorát práce doručí blízkej osobe^{21a}) tohto zamestnanca, ak o to požiada.

(6)

Na vypracovanie záznamu o výsledku inšpekcie práce sa primerane použije odsek 1. Jedno vyhotovenie záznamu o výsledku inšpekcie práce inšpektorát práce doručí kontrolovanému zamestnávateľovi alebo kontrolovanej fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

§ 15

Oprávnenia prizvaného odborníka a uchádzača

(1)

V rozsahu písomného poverenia vydaného inšpektorátom práce

a)

je prizvaný odborník po predchádzajúcom oznámení zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, oprávnený v sprievode inšpektora práce vstupovať do priestorov a na pracoviská podliehajúce inšpekcii práce a v nevyhnutnom rozsahu vstupovať na súkromné pozemky a komunikácie, ak je to potrebné na výkon inšpekcie práce,

b)

prizvanému odborníkovi patria oprávnenia uvedené v § 12 ods. 1 písm. b) až f),

c)

uchádzačovi, ktorý je v sprievode inšpektora práce, patria oprávnenia uvedené v § 12 ods. 1.

(2)

Prizvaný odborník a uchádzač sa pri výkone inšpekcie práce preukazujú písomným poverením inšpektorátu práce.

(3)

Účasť prizvaného odborníka pri výkone inšpekcie práce sa považuje za úkon vo všeobecnom záujme, za ktorý patrí zamestnancovi pracovné voľno s náhradou mzdy.

§ 16

Povinnosti fyzických osôb a právnických osôb

(1)

Zamestnávateľ je povinný inšpektorovi práce pri výkone inšpekcie práce

- a) umožniť voľný vstup do priestorov a na pracoviská a utvárať podmienky na nerušený a rýchly výkon inšpekcie práce,
- b) poskytovať informácie o zistených neodstrániteľných nebezpečenstvách, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie zamestnancov alebo iných fyzických osôb,
- c) umožniť odobratie nevyhnutne potrebného množstva vzoriek materiálov alebo látok na účely rozboru,
- d) umožniť používanie technických prostriedkov na zhotovenie fotodokumentácie, **audiovizuálnych záznamov a zvukových záznamov a na sťahovanie digitálnych údajov zo záznamových zariadení motorových vozidiel a z kariet vodičov** potrebných na výkon inšpekcie práce,
- e) predložiť na požiadanie alebo najneskôr v čase zisťovania totožnosti fyzických osôb nachádzajúcich sa na jeho pracoviskách doklady, ktorými preukáže pracovnoprávny vzťah, obdobný pracovný vzťah alebo právny vzťah podľa osobitného predpisu²²⁾ k týmto osobám,
- f) **zabezpečiť účasť zodpovedného zamestnanca na účely výkonu inšpekcie práce na pracoviskách podľa § 12 ods. 5.**

(2)

Zamestnávateľ je na požiadanie povinný poskytnúť inšpektorátu práce alebo inšpektorovi práce

- a) všetky podklady a informácie potrebné na výkon inšpekcie práce vrátane prvopisov dokladov, technických nosičov údajov, **fotodokumentácie, audiovizuálnych záznamov a zvukových záznamov,**
- b) meno osoby, ktorá vykonáva prácu podľa dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, adresu miesta výkonu práce, dátum vzniku pracovnoprávneho vzťahu a predpokladaný rozsah prác,
- c) meno domáceho zamestnanca a adresu miesta výkonu práce.

(3)

Povinnosti uvedené v odseku 1 a v odseku 2 písm. a) je povinná plniť aj fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

(4)

Povinnosti uvedené v odsekoch 1 a 2 má zamestnávateľ a povinnosti uvedené v odseku 1 a v odseku 2 písm. a) má fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, aj vo vzťahu k prizvanému odborníkovi a k uchádzačovi.

(5)

Fyzická osoba a právnická osoba je na požiadanie inšpektorátu práce alebo inšpektora práce povinná poskytnúť informácie potrebné na výkon inšpekcie práce, ak osobitný predpis neustanovuje inak.⁷⁾

§ 17

Spracúvanie a poskytovanie osobných údajov

(1)

Národný inšpektorát práce a inšpektorát práce spracúva osobné údaje potrebné na činnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce v rozsahu podľa odseku 2, obrazovú podobu, zvukový záznam a audiovizuálny záznam fyzickej osoby a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby²³) bez súhlasu dotknutých osôb.

(2)

Na účely výkonu inšpekcie práce je zamestnávateľ povinný poskytnúť inšpektorátu práce osobné údaje

a)

zamestnanca, a to meno, priezvisko, titul, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu,

b)

fyzickej osoby v rozsahu podľa písmena a) nachádzajúcej sa na jeho pracovisku v čase výkonu inšpekcie práce alebo fyzickej osoby, ktorá môže poskytnúť informácie týkajúce sa vzniku pracovného úrazu, závažnej priemyselnej havárie,¹⁶) choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania podľa osobitného predpisu,²⁴)

c)

zamestnanca nevyhnutné na preukázanie dodržiavania ustanovených pracovných podmienok a podmienok zamestnávania, najmä zdravotnej spôsobilosti, tehotenstva, starostlivosti o jeho dieťa mladšie ako 15 rokov, osamelosti, mzdy (platu) a kvalifikácie.

(3)

Osobné údaje podľa odseku 2 písm. c) zamestnávateľ preukazuje dokladmi.

§ 18

Koordinácia a spolupráca

(1)

Príslušné orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce pri výkone dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a príslušné orgány štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva koordinujú svoju dozornú činnosť; na ten účel dohodujú najmä plány dozornej činnosti.

(2)

Príslušné orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce pri výkone dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci na pracoviskách jadrového zariadenia a Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky pri výkone štátneho dozoru nad jadrovou bezpečnosťou navzájom koordinujú svoju dozornú činnosť.

(3)

Štatistický úrad Slovenskej republiky je povinný umožniť Národnému inšpektorátu práce a inšpektorátu práce bezplatný elektronický prístup k registru ekonomických subjektov.

(4)

Orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce pri výkone svojej činnosti spolupracujú s ostatnými orgánmi štátnej správy, s obcami, s organizáciami zamestnancov, s organizáciami zamestnávateľov, s verejnoprávnymi inštitúciami a s ďalšími fyzickými osobami a právnickými osobami. Orgány štátnej správy, obce a verejnoprávne inštitúcie poskytujú na požiadanie orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce podklady a informácie potrebné na výkon ich činnosti.

(5)

Policajný zbor je povinný poskytnúť inšpektorovi práce na jeho žiadosť alebo na žiadosť inšpektorátu práce spoluprácu a ochranu pri vykonávaní inšpekcie práce. O spoluprácu a ochranu možno požiadať, ak možno odôvodnene predpokladať ohrozenie života alebo zdravia inšpektora práce alebo marenie výkonu inšpekcie práce, alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inšpektora práce, alebo je marený výkon inšpekcie práce.

§ 19

Správne delikty

(1)

Inšpektorát práce je oprávnený uložiť pokutu, ak tento zákon neustanovuje inak,

a)

zamestnávateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode až treťom bode, šiestom bode a siedmom bode alebo za porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv až do 100 000 eur, a ak v dôsledku tohto porušenia vznikol pracovný úraz, ktorým bola spôsobená

1. ťažká ujma na zdraví, najmenej 20 000 eur,

2. smrť, najmenej 33 000 eur,

b)

fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona a z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) treťom bode v sume podľa písmena a),

c)

vedúcim zamestnancom a štatutárnym orgánom podľa osobitného predpisu,²⁵⁾ ktorí svojím zavinením porušili povinnosti vyplývajúce z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a), záväzky vyplývajúce z kolektívnych zmlúv, dali pokyn na také porušenie alebo zatajili skutočnosti dôležité na výkon inšpekcie práce, až do štvornásobku ich priemerného mesačného zárobku.

(2)

Inšpektorát práce uloží pokutu

a)

zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za

1.

porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur,

2.

vykonávanie činnosti bez oprávnenia, osvedčenia, preukazu alebo povolenia, ak na vykonávanie činnosti je potrebné oprávnenie, osvedčenie, preukaz alebo povolenie, ktoré vydáva Národný inšpektorát práce, inšpektorát práce, fyzická osoba alebo právnická osoba podľa osobitného predpisu,¹³⁾ od 300 eur do 33 000 eur,

b)

zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, za

1.

závažné porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) od 1 000 eur do 200 000 eur,

2.

nesplnenie povinnosti uloženej opatrením podľa § 12 ods. 2 písm. b) až i) od 300 eur do 100 000 eur.

(3)

Závažné porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) je

a)

nedodržanie podmienok ustanovených pre pracovný čas a dobu odpočinku pri výkone prác zaradených orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie podľa osobitného predpisu,^{3b)}

b)

presiahnutie odpracovaného času nad rozsah pracovného času uvedeného v evidencii pracovného času vedenej zamestnávateľom^{25b}) o viac ako 10 % najmenej však o 30 minút v jednom dni pri práci vykonávanej na základe dohody o brigádnickej práci študentov alebo dohody o pracovnej činnosti,

c)

nedodržanie podmienok ustanovených pre prácu tehotných žien, matiek do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacich žien, mladistvých zamestnancov a zamestnancov so zdravotným postihnutím,

d)

nezabezpečenie ochranného zariadenia alebo bezpečnostného zariadenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo nezabezpečenie fungovania tohto ochranného zariadenia alebo bezpečnostného zariadenia,

e)

neprijatie opatrení v priestoroch podľa osobitného predpisu^{18b}) na vylúčenie ohrozenia života a zdravia zamestnancov, nevykonanie nevyhnutných opatrení v týchto priestoroch na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia zamestnancov alebo umožnenie prístupu do týchto priestorov zamestnancom, ktorí nie sú riadne a preukázateľne oboznámení, nemajú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

f)

neposkytnutie potrebných účinných osobných ochranných pracovných prostriedkov alebo ich neudržiavanie vo funkčnom stave.

(4)

Pokutu podľa odsekov 1 a 2 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa prerokovania protokolu a najneskôr do troch rokov odo dňa, keď bola porušená povinnosť.

(5)

Pokutu podľa odsekov 1 a 2 nemožno uložiť osobe, ktorej bola za to isté porušenie predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv už právoplatne uložená pokuta alebo iná majetková sankcia iným orgánom podľa osobitných predpisov; to neplatí, ak bola uložená bloková pokuta.

(6)

Inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na

a)

závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,

b)

počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,

c)

počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb, ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 2 písm.

a) prvého bodu,

d)

skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,

e)

opakované zistenie toho istého nedostatku.

(7)

Uložením pokuty vedúcemu zamestnancovi nie je dotknutá zodpovednosť zamestnávateľa za to isté porušenie povinností vyplývajúcej z tohto zákona a osobitných predpisov.

(8)

Výnos pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

§ 20

Poriadkové pokuty

(1)

Zamestnancom zamestnávateľa a osobám oprávneným robiť právne úkony za zamestnávateľa alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, ktorí v určenej lehote nespĺnili povinnosti podľa § 16, bezodkladne neohlásili vznik pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, závažnej priemyselnej havárie podľa osobitného predpisu²⁴⁾ príslušnému inšpektorátu práce alebo ktorí majú výkon inšpekcie práce, možno uložiť poriadkovú pokutu vo výške od 100 eur až do 1 000 eur, a to aj opakovane, ak sa povinnosť nespĺnila ani v novourčenej lehote. Poriadkovú pokutu môže inšpektorát práce uložiť do jedného roka odo dňa nespĺnenia povinnosti.

(2)

Fyzickej osobe nachádzajúcej sa na pracovisku zamestnávateľa, ktorá mári výkon inšpekcie práce, môže inšpektorát práce uložiť poriadkovú pokutu vo výške od 65 eur až do 650 eur.

(3)

Výnos poriadkových pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 21

(1)

Náklady spojené s plnením opatrení nariadených inšpektorátom práce znáša zamestnávateľ alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Za odobraté vzorky materiálov alebo látok a kópie dokladov potrebných pre inšpektorát práce pri výkone inšpekcie práce sa náhrada neposkytuje.

(2)

Písomnosti dôležité na výkon inšpekcie práce sa zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, doručujú do vlastných rúk. Na doručovanie do vlastných rúk sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.²⁶⁾

(3)

Na konanie podľa § 4 písm. e), § 6 ods. 1 písm. b), d) a e), § 7 ods. 3 písm. písm. d), e), i) a s), ods. 8 písm. b) a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d) až f), § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,²⁶⁾ ak tento zákon neustanovuje inak. **Pri vydaní oprávnenia, osvedčenia, dokladu o uznaní odbornej spôsobilosti, preukazu a povolenia podľa tohto zákona sa rozhodnutie len vyznačí v spise a namiesto písomného vyhotovenia rozhodnutia sa účastníkovi konania vydá príslušný doklad.**

(4)

Ak to vyžaduje naliehavosť situácie, možno zákaz alebo nariadenie podľa § 12 ods. 2 písm. d) až f) oznámiť ústne; písomné vyhotovenie rozhodnutia o zákaze sa doručí bezodkladne. Proti rozhodnutiu o zákaze a nariadení oznámenom ústne možno podať odvolanie do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. Odvolanie nemá odkladný účinok. Odvolací orgán o ňom rozhodne bezodkladne.

(5)

Výkonom inšpekcie práce podľa tohto zákona nie sú dotknuté kontrolné oprávnenia iných orgánov podľa osobitných predpisov.²⁷⁾

(6)

Ustanovenia § 13 a 14 sa primerane vzťahujú aj na výkon dohľadu.

(7)

Činnosť člena hodnotiacej komisie alebo posudzovacej skupiny podľa osobitného predpisu²⁸⁾ vykonáva zamestnanec Národného inšpektorátu práce alebo inšpektorátu práce v služobnom čase.^{2a)}

§ 22

(1)

Podmienky podľa § 7 ods. 2 sa u hlavného inšpektora práce vymenovaného pred 1. júlom 2006 považujú za splnené.

(2)

Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem štátny odborný dozor v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vykonávaný podľa doterajších predpisov, rozumie sa tým inšpekcia práce.

(3)

Na konanie začaté pred 1. júlom 2006 sa vzťahujú doterajšie predpisy.

§ 22a

Prechodné ustanovenie účinné od 1. marca 2010

V konaní začatom pred 1. marcom 2010, ktoré nebolo právoplatne ukončené, sa postupuje podľa predpisov účinných do 28. februára 2010.

§ 22b

Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2012

Konania začaté pred 1. januárom 2012, ktoré neboli právoplatne ukončené, sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2011.

§ 22c

Prechodné ustanovenie účinné od 1. apríla 2021

Rozhodnutie o uznaní odbornej spôsobilosti vydané Národným inšpektorátom práce podľa predpisov účinných do 31. marca 2021 sa považuje za doklad o uznaní odbornej spôsobilosti podľa § 6 ods. 1 písm. e) v znení účinnom od 1. apríla 2021.

§ 23

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 2.

§ 24

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 231/2000 Z. z., zákona č. 121/2004 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z., zákona č. 541/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z. a zákona č. 479/2005 Z. z.

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2006.

Príloha č. 1 k zákonu č. 125/2006 Z. z.
VZOR PREUKAZU INŠPEKTORA PRÁCE

Príloha č. 2 k zákonu č. 125/2006 Z. z.

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 2; Ú. v. ES L 18, 21. 1. 1997).

2. Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 1; Ú. v. ES L 183, 29. 6. 1989) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/30/ES z 20. júna 2007 (Ú. v. EÚ L 165, 27. 6. 2007).

3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov (Ú. v. EÚ L 168, 30. 6. 2009).

1) § 30 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 436/2001 Z. z. § 17 ods. 1 zákona č. 254/2011 Z. z. o prepravovateľných tlakových zariadeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2) Napríklad Zákonník práce, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2a) Zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3) § 39 Zákonníka práce.

3a) § 5 ods. 2, § 12 ods. 2, § 13 ods. 3 a § 14 zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3b) § 31 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3d) § 4 zákona č. 351/2015 Z. z. o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

6) § 52, § 223 až 228 Zákonníka práce.

7) Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 638/2005 Z. z.

8) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 157/1964 Zb. o Viedenskom dohovore o diplomatických stykoch.

Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 32/1969 Zb. o Viedenskom dohovore o konzulárnych stykoch.

9) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o

zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 580/2003 Z. z., zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov, zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

10) Napríklad zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

11) Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

12) § 22 zákona č. 124/2006 Z. z.

12a) Zákon č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

13) **Zákon č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.**

14) § 5 ods. 2 až 10 Zákonníka práce.

14a) § 5 ods. 10 Zákonníka práce.

§ 4 ods. 1 až 3 zákona č. 351/2015 Z. z.

15) Zákon č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z.

15a) § 3 písm. l) zákona č. 124/2006 Z. z. v znení zákona č. 309/2007 Z. z.

15aa) § 5a ods. 3 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 223/2011 Z. z. Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon). § 10 zákona č. 319/2013 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trh a ich používanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (biocídny zákon).

Zákon č. 351/2015 Z. z.

16) Zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

16a) § 6 ods. 3 písm. v) a § 7 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

17) § 11 ods. 4 a 5 Zákonníka práce.

17a) Napríklad § 37 zákona č. 462/2007 Z. z., § 21 ods. 3 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

17aa) § 15 zákona č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

17aaa) § 34 ods. 6 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

18) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

§ 7 zákona č. 82/2005 Z. z. v znení zákona č. 223/2011 Z. z.

§ 38 zákona č. 462/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

18a) Napríklad zákon č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov.

18aa) § 34 ods. 1 písm. f) zákona č. 462/2007 Z. z.

18aaa) § 21b ods. 8 druhá veta zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 82/2017 Z. z.

18aab) § 23 ods. 2 písm. b) druhý bod zákona č. 5/2004 Z. z. v znení zákona č. 82/2017 Z. z.

18ac) § 7a ods. 1 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. v znení zákona č. 223/2011 Z. z.

18ad) § 5a a 7c zákona č. 82/2005 Z. z. v znení zákona č. 223/2011 Z. z.

§ 42 a 43 zákona č. 422/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 21 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z. z.

Zákon č. 351/2015 Z. z.

18ae) § 58 ods. 2 písm. a) zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

18b) § 6 ods. 1 písm. h) zákona č. 124/2006 Z. z. v znení zákona č. 309/2007 Z. z.

18ba) § 3 ods. 3 zákona č. 82/2005 Z. z. v znení zákona č. 52/2010 Z. z.

18bb) § 31 a 58 zákona č. 5/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

18c) § 149 Zákonníka práce.

18ca) § 150 ods. 2 Zákonníka práce.

18d) § 39 ods. 2 a § 133 ods. 3 Zákonníka práce.

18e) § 3 Trestného poriadku.

18f) § 2 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

18g) Napríklad nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 117/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody zariadení a ochranných systémov určených na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2002 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 571/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na výťahy v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 576/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na tlakové zariadenie a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 400/1999 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na ostatné určené výrobky v znení neskorších predpisov v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 329/2003 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 308/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody pre elektrické zariadenia, ktoré sa používajú v určitom rozsahu napätia v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 449/2007 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 35/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na osobné ochranné prostriedky, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 436/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na strojové zariadenia.

18h) Napríklad zákon č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kapitola II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/1993 (Ú. v. EÚ L 218, 13. 8. 2008).

18i) Napríklad § 2 ods. 1 písm. b) až e) zákona č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov, čl. 2 body 3 až 6 nariadenia (ES) č. 765/2008.

19) Napríklad § 17 Obchodného zákonníka, zákon č. 215/2004 Z. z.

20) § 34 ods. 2 zákona č. 462/2007 Z. z.

21) Napríklad § 19 ods. 6 zákona č. 124/2006 Z. z.

21a) § 116 Občianskeho zákonníka.

22) Napríklad Obchodný zákonník, Občiansky zákonník.

23) § 235 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 43/2004 Z. z.

24) § 17 zákona č. 124/2006 Z. z.

25) Například zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

~~25a) Zákon č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.~~

25b) § 224 ods. 2 písm. e) Zákonníka práce.

26) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

27) Například zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 314/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 5/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 126/2006 Z. z.

28) § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 505/2009 Z. z.

124
ZÁKON

z 2. februára 2006

o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon ustanovuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce.

§ 2

Pôsobnosť zákona

(1)

Tento zákon sa vzťahuje na zamestnávateľov a zamestnancov vo všetkých odvetviach výrobnjej sféry a nevýrobnjej sféry.

(2)

Povinnosti a opatrenia ustanovené týmto zákonom sa v rozsahu nevyhnutnom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vzhľadom na povahu činnosti vzťahujú aj na

a)

ústav na výkon väzby, ústav na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých, nemocnicu pre obvinených a odsúdených, právnickú osobu pri zaradení obvineného a odsúdeného do práce a na obvineného a odsúdeného, ktorý je zaradený do práce,

b)

fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom¹⁾ a nie je zamestnávateľom, a na jeho príbuzných v priamom rade, súrodenca a manžela, ak sa podieľajú na plnení jej podnikateľských úloh,

c)

organizátora dobrovoľníckych všeobecne prospešných aktivít a na fyzickú osobu vykonávajúcu prácu podľa pokynov organizátora dobrovoľníckych aktivít,

d)

vojenský útvar ozbrojených síl Slovenskej republiky, vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy^{1a)} a vojaka v zálohe zaradeného do aktívnych záloh počas pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky,^{1b)}

e)

fyzickú osobu, ktorá sa nachádza s vedomím zamestnávateľa na jeho pracovisku alebo v jeho priestore.

(3)

Pôsobnosť tohto zákona môže byť osobitným zákonom obmedzená alebo vylúčená pri určených činnostiach vykonávaných v služobnom pomere. Zamestnávateľ je však povinný pri vykonávaní určených činností zabezpečiť najvyššiu možnú úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(4)

Tento zákon sa nevzťahuje na činnosti vykonávané profesionálnymi vojakmi alebo občanmi povolanými na výkon mimoriadnej služby²⁾ v čase po vypovedaní vojny, vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu, alebo vyslanými mimo územia Slovenskej republiky **podľa osobitného predpisu;**³⁾ v takom prípade sa zabezpečí najvyššia možná úroveň bezpečnosti a zdravia.

(5)

Tento zákon sa nevzťahuje na činnosti vykonávané príslušníkmi Policajného zboru a príslušníkmi Slovenskej informačnej služby, ak plnia úlohy mimo územia Slovenskej republiky ustanovené osobitným predpisom;^{3a)} v takom prípade sa zabezpečí najvyššia možná úroveň bezpečnosti a zdravia.

§ 3

Vymedzenie niektorých pojmov

Na účely tohto zákona

a)

zamestnávateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá

1.

zamestnáva fyzickú osobu v pracovnoprávnom vzťahu⁴⁾ alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,⁵⁾

2.

uskutočňuje praktické vyučovanie žiakov učilišťa, žiakov odborného učilišťa, žiakov strednej školy a študentov vysokej školy,

b)

zamestnanec je

1.

fyzická osoba, ktorá v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu podľa jeho pokynov za mzdu alebo za odmenu,

2.

žiak učilišťa, žiak odborného učilišťa, žiak strednej školy pri praktickom vyučovaní a študent vysokej školy pri praktickej výučbe,

c)

osobitné skupiny zamestnancov sú tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiace ženy, mladiství a zamestnanci so zdravotným postihnutím,

d)

prevencia je systém opatrení plánovaných a vykonávaných vo všetkých oblastiach činnosti zamestnávateľa, ktoré sú zamerané na vylúčenie alebo obmedzenie rizika a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, a určenie postupu v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia zamestnanca,

e)

nebezpečenstvo je stav alebo vlastnosť faktora pracovného procesu a pracovného prostredia, ktoré môžu poškodiť zdravie zamestnanca,

f)

ohrozenie je situácia, v ktorej nemožno vylúčiť, že zdravie zamestnanca bude poškodené,

g)

riziko je pravdepodobnosť vzniku poškodenia zdravia zamestnanca pri práci a stupeň možných následkov na zdraví,

h)

neodstrániteľné nebezpečenstvo je také nebezpečenstvo, ktoré podľa súčasných vedeckých a technických poznatkov nemožno vylúčiť ani obmedziť,

i)

neodstrániteľné ohrozenie je také ohrozenie, ktoré podľa súčasných vedeckých a technických poznatkov nemožno vylúčiť ani obmedziť,

j)

nebezpečná udalosť je udalosť, pri ktorej bola ohrozená bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca, ale nedošlo k poškodeniu jeho zdravia,

k)

bezpečnosť technického zariadenia je stav technického zariadenia a spôsob jeho používania, pri ktorom nie je ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnanca; bezpečnosť technického zariadenia je neoddeliteľnou súčasťou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,⁶⁾

l)

ťažká ujma na zdraví je vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, a to

1.

zmrzačenie,

2.

strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti,

3.

ochromenie údu,

4.

strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva,

5.

poškodenie dôležitého orgánu,

6.

zohyzdenie,

7.

vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu, alebo

8.

mučivé útrapy.

§ 4

Opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v predvýrobe

(1)

Projektanti, konštruktéri a tvorcovia pracovných postupov musia vyhotoviť projekty, návrhy strojov alebo iných technických zariadení a pracovné postupy, ktoré sú určené na použitie v práci, tak, aby vyhovovali požiadavkám vyplývajúcim z právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Súčasťou týchto projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov musí byť vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození, ktoré vyplývajú z navrhovaných riešení v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach, posúdenie rizika pri ich používaní a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam.

(2)

Súčasťou projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov podľa odseku 1 sú informácie o ich bezpečnom umiestnení, inštalácii, používaní, kontrole, údržbe a oprave.

§ 5

Všeobecné zásady prevencie

(1)

Zamestnávateľ je povinný uplatňovať všeobecné zásady prevencie pri vykonávaní opatrení nevyhnutných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane zabezpečovania informácií, vzdelávania a organizácie práce a prostriedkov.

(2)

Všeobecné zásady prevencie sú

a)

vylúčenie nebezpečenstva a z neho vyplývajúceho rizika,

b)

posudzovanie rizika, ktoré nemožno vylúčiť, najmä pri výbere a počas používania pracovných prostriedkov, materiálov, látok a pracovných postupov,

c)

vykonávanie opatrení na odstránenie nebezpečenstiev v mieste ich vzniku,

d)

uprednostňovanie kolektívnych ochranných opatrení pred individuálnymi ochrannými opatreniami,

e)

nahrádzanie prác, pri ktorých je riziko poškodenia zdravia, bezpečnými prácami alebo prácami, pri ktorých je menšie riziko poškodenia zdravia,

f)

prispôsobovanie práce schopnostiam zamestnanca a technickému pokroku,

g)

zohľadňovanie ľudských schopností, vlastností a možností najmä pri navrhovaní pracoviska, výbere pracovného prostriedku, pracovných postupov a výrobných postupov s cieľom vylúčiť alebo zmierniť účinky škodlivých faktorov práce, namáhavej práce a jednotvárnej práce na zdravie zamestnanca,

h)

plánovanie a vykonávanie politiky prevencie zavádzaním bezpečných pracovných prostriedkov, technológií a metód organizácie práce, skvalitňovaním pracovných podmienok s ohľadom na faktory pracovného prostredia a prostredníctvom sociálnych opatrení,

i)

vydávanie pokynov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(3)

Zamestnávateľ je povinný vykonávať opatrenia nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci riadne a včas tak, aby sa splnil ich účel, a zabezpečovať, aby tieto opatrenia boli použiteľné a zamestnancovi prístupné.

DRUHÁ ČASŤ

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA A PRÁVA A POVINNOSTI ZAMESTNANCOV

§ 6

Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

(1)

Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný

a)

vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

b)

zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky,

c)

zistiťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,

d)

zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,

e)

zabezpečovať, aby chemické faktory, fyzikálne faktory, biologické faktory, faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž a sociálne faktory neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov,

f)

odstraňovať nebezpečenstvo a ohrozenie, a ak to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vykonať opatrenia na ich obmedzenie a pripravovať opatrenia na ich odstránenie,

g)

nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdravíu nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými pracovnými prostriedkami, pracovnými postupmi, výrobnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce,

h)

v priestoroch, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri ktorých zlyhaní môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho počtu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia, a v priestoroch, kde sa nachádzajú osobitné nebezpečenstvá a nebezpečenstvá, ktoré môžu bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie zamestnancov,

1.

prijatť opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia; ak to s ohľadom na dosiahnuté vedecké a technické poznatky nie je možné, prijatť opatrenia na ich obmedzenie,

2.

vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len nevyhnutne potrebným zamestnancom, ktorí sú riadne a preukázateľne oboznámení a majú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

i)

určovať bezpečné pracovné postupy,

j)

určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať,

k)

písomne vypracovať a podľa potreby vyhodnocovať a aktualizovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; to sa nevzťahuje na zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako 11 zamestnancov a na zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** nie je uvedený v prílohe č. 1,

l)

vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

m)

vypracovať a podľa potreby aktualizovať vlastný zoznam prác a pracovísk

1. zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,
2. spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
3. zakázaných mladistvým zamestnancom,
 - n) viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci päť rokov odo dňa, keď bol v nich vykonaný posledný záznam, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
 - o) zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav, najmä na výsledok posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu,^{6aa)} schopnosti, na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, najmä výsledku posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu, schopnostiam, na ktoré nemajú vek, kvalifikačné predpoklady a doklad o odbornej spôsobilosti podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - p) zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických schopností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami,
 - q) zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu^{6a)} vrátane lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci,^{6aa)} a to v pravidelných intervaloch s prihliadnutím na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku, ako aj vtedy, ak o to zamestnanec požiadala,
 - r) dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u
 1. zamestnancov na odlúčených pracoviskách,
 2. zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami,
 3. osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie,
 - s) poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,⁷⁾
 - t) nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu alebo iného poškodenia zdravia, taký spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mohol mať za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia zamestnancov.
- (2) Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný
 - a)

vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia,

b)

bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí,

c)

udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v používateľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.

(3)

Zamestnávateľ je povinný bezplatne

a)

poskytovať zamestnancom pracovný odev a pracovnú obuv,⁸⁾ ak pracujú v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu,

b)

zabezpečovať zamestnancom pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, a poskytovať umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny; zabezpečovanie pitného režimu je zamestnávateľ povinný upraviť vnútorným predpisom.

(4)

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 8 písm. a) až c). Zamestnávateľ môže dohodnúť výkon práce s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len ak mu táto fyzická osoba príslušným dokladom preukáže odbornú spôsobilosť potrebnú na výkon práce podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(5)

Zamestnávateľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari, a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách.⁹⁾

(6)

Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je zamestnávateľ povinný písomne informovať preventívne a ochranné služby (§ 21) o zamestnávaní zamestnanca na určitú dobu a o zamestnávaní zamestnanca k nemu dočasne prideleného podľa osobitného predpisu.^{9a)}

(7)

Zamestnávateľ je povinný starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzajú s jeho vedomím na jeho pracoviskách alebo v jeho priestoroch.

(8)

Úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.

(9)

Zamestnávateľ, ktorý je fyzickou osobou, a štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, po oznámení podľa § 12 ods. 5 a § 22 ods. 8 sú povinní zabezpečiť vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení; ak je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie, sú povinní konať bezodkladne.

(10)

Povinnosti zamestnancov pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení neovplyvňujú zodpovednosť zamestnávateľa za plnenie povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(11)

Náklady spojené so zaistovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný znášať zamestnávateľ; tieto náklady nesmie presunúť na zamestnanca.

§ 7

Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

(1)

Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca

a)

s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,¹⁰⁾ so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,

b)

s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi,

c)

so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.

(2)

Zamestnávateľ je povinný oboznámiť zrozumiteľne a preukázateľne zamestnanca so zoznamom prác a pracovísk podľa § 6 ods. 1 písm. m).

(3)

Zamestnávateľ je povinný zamestnanca oboznámiť v súlade s odsekmi 1 a 2 pri jeho prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení alebo prevedení na inú prácu, zavedení novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostriedku.

(4)

Zamestnávateľ oboznamuje zamestnancov osobne alebo prostredníctvom vlastných zamestnancov, alebo fyzickej osoby, alebo právnickej osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce podľa § 27 ods. 3 (ďalej len „osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie“). Na oboznamovanie vlastných zamestnancov osobne zamestnávateľom alebo prostredníctvom jeho vlastných zamestnancov sa nevzťahujú ustanovenia § 27 ods. 4 až 17.

(5)

Obsah a spôsob oboznámenia a pravidelnosť opakovaného oboznámenia musia byť prispôsobené charakteru práce vykonávanej zamestnancom, jeho pracovisku a iným okolnostiam, ktoré sa týkajú výkonu práce, najmä pracovným prostriedkom, pracovným postupom, novým alebo zmeneným nebezpečenstvám a ohrozeniam. Zamestnávateľ je povinný upraviť vnútorným predpisom spôsob oboznamovania, vymedziť požiadavky na odbornú spôsobilosť vlastných zamestnancov na oboznamovanie podľa odsekov 1 a 2 a pravidelnosť opakovaného oboznamovania tak, aby sa vykonávalo najmenej raz za dva roky, ak právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neustanovujú kratší čas.

(6)

Oboznamovanie a iné vzdelávanie vrátane praktickej časti výchovy a vzdelávania v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „zástupca zamestnancov pre bezpečnosť“) sa musia uskutočňovať v pracovnom čase.

(7)

Oboznamovaním nie je dotknutá povinnosť absolvovať odbornú prípravu a aktualizáciu odbornú prípravu podľa § 16.

(8)

Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov^{10a)} vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o

a)

nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,

b)

preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách,

c)

opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdolávania požiaru, záchranných prác a evakuácie,

d)

preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach navrhnutých a nariadených príslušným inšpektorátom práce¹¹⁾ alebo orgánmi dozoru,¹²⁾

e)

pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.

(9)

Zamestnávateľ poskytne potrebné informácie podľa odseku 8 najmä o faktoroch, ktoré ovplyvňujú alebo môžu ovplyvňovať bezpečnosť a zdravie zamestnancov, aj určeným odborne spôsobilým zamestnancom (ďalej len „odborný zamestnanec“) na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb vrátane tých, ktorí mu tieto služby poskytujú dodávateľským spôsobom (§ 21).

§ 8

Povinnosti zamestnávateľa pri bezprostrednom a vážnom ohrození života alebo zdravia

(1)

Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný

a)

vopred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia zamestnancov a na poskytnutie prvej pomoci a na ten účel najmä

1.

písomne určiť postup pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci,

2.

vybaviť pracoviská potrebnými prostriedkami vrátane prostriedkov na poskytnutie prvej pomoci,

3.

určiť a odborne spôsobilými osobami vzdelat' a pravidelne vzdelávať dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie záchranných prác, evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci, ako aj na hasenie požiaru,

4.

zabezpečiť potrebné kontakty s príslušnými zdravotníckymi pracoviskami, záchrannými pracoviskami a hasičskými jednotkami,

b)

vopred vykonať opatrenia, aby sa zamestnanci mohli postarať o svoje zdravie a bezpečnosť, prípadne o zdravie a bezpečnosť iných osôb, a aby podľa svojich možností zabránili následkom tohto ohrozenia,

c)

bezodkladne informovať o ohrození a o príslušných ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu,

d)

bezodkladne vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia,

e)

nepožadovať od zamestnancov, okrem odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali alebo sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje také ohrozenie.

(2)

Zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie povinnosti, ak zamestnanec odmietol vykonať prácu, prerušil prácu alebo opustil pracovisko, aby odišiel do bezpečia, ak sa dôvodne domnieval, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.

§ 9

Kontrolná činnosť

(1)

Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať

a)

stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu tohto stavu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, úradné skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení,

b)

či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa,

c)

činnosť zamestnanca na odlúčenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám,

d)

riadne používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení.

(2)

Zamestnávateľ je povinný odstraňovať nedostatky zistené kontrolnou činnosťou.

§ 10

Spolupráca zamestnávateľa a zamestnancov

Zamestnávateľ je povinný umožniť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zúčastňovať sa na riešení problematiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vopred s nimi prerokovať otázky, ktoré môžu podstatne ovplyvňovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k

- a) návrhu koncepcie politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, k návrhu programu jej realizácie a k ich vyhodnoteniu,
- b) návrhu na výber pracovných prostriedkov, technológií, organizácie práce, k pracovnému prostrediu a k pracovisku,
- c) návrhu na určenie odborných zamestnancov na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb a k úlohám podľa § 8 ods. 1 písm. a), § 21 ods. 1 a § 22 ods. 1,
- d) vykonávaniu úloh preventívnych a ochranných služieb, ak sa tieto úlohy vykonávajú dodávateľským spôsobom,
- e) posúdeniu rizika, určení a vykonávaniu ochranných opatrení vrátane poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov a prostriedkov kolektívnej ochrany,
- f) pracovným úrazom, nebezpečným udalostiam, chorobám z povolania a k ostatným poškodeniam zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a k návrhom opatrení,
- g) spôsobu a rozsahu informovania zamestnancov, zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a určených odborných zamestnancov na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb,
- h) plánovaniu a zabezpečovaniu oboznamovania a informovania zamestnancov podľa § 7 a ku školeniu zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.

§ 11

Rekondičný pobyt

(1) Zamestnávateľ je v záujme predchádzania vzniku chorôb z povolania povinný zabezpečovať rekondičný pobyt zamestnancovi, ktorý vykonáva vybrané povolanie. Rekondičný pobyt je aj rehabilitácia v súvislosti s prácou, ktorú zamestnávateľ zabezpečuje zamestnancovi priebežne počas výkonu práce.

(2) Na účel poskytovania rekondičného pobytu je vybraným povoláním povolanie, v ktorom sa vykonáva práca zaradená orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej alebo štvrtej kategórie a rekondičný pobyt splní podmienku účelnosti z hľadiska prevencie profesionálneho poškodenia zdravia.

(3) Podmienka účelnosti rekondičného pobytu z hľadiska prevencie profesionálneho poškodenia zdravia nie je splnená, ak je zamestnanec pri práci exponovaný niektorému z faktorov pracovného prostredia, a to

- a) faktoru spôsobujúcemu vznik profesionálnej kožnej alergie,
- b) biologickému faktoru,
- c) elektromagnetickému žiareniu,
- d) ultrafialovému žiareniu,
- e) infračervenému žiareniu,
- f) laseru.

(4) Rekondičný pobyt alebo rehabilitáciu v súvislosti s prácou navrhne zamestnávateľ v spolupráci s lekárom pracovnej zdravotnej služby a po dohode so zástupcami zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.

(5) Zamestnávateľ vypracuje v spolupráci s lekárom pracovnej zdravotnej služby zoznam zamestnancov, ktorí vykonávajú vybrané povolania, po dohode so zástupcami zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.

(6) Lekár pracovnej zdravotnej služby v spolupráci so zamestnávateľom, po dohode so zástupcami zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, vypracuje obsah rekondičného pobytu. Zamestnávateľ oboznámi zamestnanca pred jeho nástupom na rekondičný pobyt s obsahom rekondičného pobytu.

(7) Zariadenie, kde sa bude rekondičný pobyt uskutočňovať, musí spĺňať požiadavky na ubytovanie a stravovanie podľa osobitného predpisu.^{12a)}

(8) Rekondičný pobyt odborne vedie a usmerňuje zdravotnícky pracovník s odbornou spôsobilosťou najmä v študijnom odbore fyzioterapia a v špecializačnom odbore fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia, ktorý vypracuje program rekondičného pobytu podľa rámcového programu, s prihliadnutím na expozíciu zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia; spolupracuje so zdravotníkmi s odbornou spôsobilosťou najmä v špecializačnom odbore preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia, hygiena výživy, výchova k zdraviu a verejné zdravotníctvo a v študijnom odbore verejné zdravotníctvo a psychológia.

(9) Zamestnávateľ môže zabezpečiť na odporúčanie lekára pracovnej zdravotnej služby, a po dohode so zástupcami zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, rekondičný pobyt aj zamestnancovi, ktorý vykonáva prácu zaradenú do druhej kategórie, ak rekondičný pobyt splní podmienku účelnosti z hľadiska prevencie profesionálneho poškodenia zdravia.

(10) Na rekondičnom pobyte sa môže zúčastniť zamestnanec, ktorý nemá príznaky akútnej choroby alebo prenosného ochorenia.

(11) Na rekondičnom pobyte je povinný zúčastniť sa zamestnanec, ktorý nepretržite vykonáva prácu zaradenú do tretej kategórie počas najmenej piatich rokov, a zamestnanec, ktorý

nepretržite vykonáva prácu zaradenú do štvrtej kategórie počas najmenej štyroch rokov. Nepretržitým vykonávaním práce je aj jej prerušenie na menej ako osem týždňov.

(12)

Na ďalšom rekondičnom pobyte je zamestnanec povinný zúčastniť sa raz za tri roky, ak odpracoval v tomto období vo vybranom povolani najmenej 600 pracovných zmien, a zamestnanec, ktorý pracuje s dokázaným chemickým karcinogénom, ak odpracoval najmenej 400 pracovných zmien.

(13)

Na ďalšom rekondičnom pobyte je zamestnanec povinný zúčastniť sa raz za dva roky, ak pracuje pod zemou pri ťažbe nerastov alebo pri razení tunelov a štôlní a odpracoval v tomto období vo vybranom povolani najmenej 275 pracovných zmien.

(14)

Za odpracovanú pracovnú zmenu sa na účely rekondičného pobytu považuje pracovná zmena, v ktorej zamestnanec odpracoval aspoň prevažnú časť pracovnej zmeny vo vybranom povolaní. U zamestnanca s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom je podmienka odpracovaného počtu pracovných zmien splnená, ak ich počet po prepočítaní zodpovedá určenému počtu pracovných zmien zamestnanca s rovnomerne rozvrhnutým pracovným časom.

(15)

Zamestnávateľ určí deň nástupu, miesto a dĺžku rekondičného pobytu na základe odporúčania lekára pracovnej zdravotnej služby. Dĺžka rekondičného pobytu je najmenej sedem dní; dĺžka rehabilitácie v súvislosti s prácou je najmenej 80 hodín v priebehu dvoch rokov. Rekondičný pobyt má spravidla nadväzovať na čerpanie dovolenky a bez vážnych dôvodov sa nemôže prerušiť. Rehabilitácia v súvislosti s prácou nemusí nadväzovať na čerpanie dovolenky.

(16)

Zamestnancovi sa musí na celý čas rekondičného pobytu zabezpečiť programovo riadený zdravotný režim, ubytovanie a celodenné stravovanie; ubytovanie a celodenné stravovanie sa nezabezpečuje pri rehabilitácii v súvislosti s prácou.

(17)

Zamestnávateľ určí zamestnancovi spôsob dopravy a ďalšie podmienky rovnako ako pri pracovnej ceste a poskytne cestovné náhrady.¹³⁾ Náklady na rekondičný pobyt podľa § 6 ods. 11 je povinný uhrádzať zamestnávateľ.

(18)

Za škodu, ktorá vznikla zamestnancovi pri účasti na rekondičnom pobyte alebo v priamej súvislosti s ním, zodpovedá zamestnávateľ, ktorý jeho účasť na rekondičnom pobyte určil. Za účasť na rekondičnom pobyte sa považuje plnenie rekondičného programu. V priamej súvislosti s účasťou na rekondičnom pobyte je aj cesta tam a späť, stravovanie a osobné voľno v rekondičnom objekte; nie je ňou povolená, ale poskytovateľom rekondičného pobytu neorganizovaná vychádzka.

§ 12

Práva a povinnosti zamestnancov

(1)

Zamestnanec má právo

a)

prerokúvať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou; v prípade potreby možno po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore,

b)

odmietnuť vykonať prácu alebo opustiť pracovisko a odobrať sa do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.

(2)

Zamestnanec je povinný

a)

dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,

b)

spolupracovať so zamestnávateľom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť v potrebnom rozsahu tak, aby im umožnil plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a úlohy uložené príslušným inšpektorátom práce alebo orgánom dozoru,

c)

vykonávať práce, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s

1.

návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,

2.

poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,

d)

obsluhovať pracovné prostriedky a vykonávať činnosti s vyšším rizikom podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci len na základe preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa § 16 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) **alebo podľa § 16 ods. 13** a len ak je zamestnávateľom poverený na túto obsluhu alebo na vykonávanie tejto činnosti,

e)

náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyraďovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť,

f)

používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky,

g)

dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť jeho život alebo zdravie,

h)

zúčastňovať sa na oboznamovaní a inom vzdelávaní zabezpečovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa overovaniu jeho znalosti,

i)

podrobiť sa lekárske preventívnym prehliadkam vo vzťahu k práci^{6aa}),

j)

oznamovať bez zbytočného odkladu vedúcemu zamestnancovi alebo podľa potreby bezpečnostnému technikovi alebo autorizovanému bezpečnostnému technikovi, zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť, príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru tie nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, najmä bezprostredné a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,

k)

nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk a priestorov, nenastupovať pod ich vplyvom do práce,

l)

podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán štátnej správy,¹⁴⁾ aby zistil, či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok; okruh zamestnancov zamestnávateľa a iných osôb oprávnených dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, uvedie zamestnávateľ v pracovnom poriadku alebo vo vnútornom predpise,

m)

dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách,

n)

zúčastňovať sa na rekondičných pobytoch.

(3)

Zákaz požívať alkoholické nápoje na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk sa nevzťahuje na zamestnanca, u ktorého je výnimočne požívanie alkoholických nápojov súčasťou plnenia pracovných úloh alebo je s plnením týchto úloh zvyčajne spojené.

(4)

Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa primerane vzťahujú na štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, a na fyzickú osobu, ktorá je zamestnávateľom, ak vykonávajú prácu osobne, a ustanovenia odseku 2 písm. a) až m) a odseku 3 sa primerane vzťahujú aj na fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

(5)

Vedúci zamestnanec je povinný nedostatky zistené v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bezodkladne oznámiť svojmu vedúcemu zamestnancovi, ak vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení je nad rámec jeho pracovných povinností.

§ 13

Bezpečnosť stavieb, pracovných priestorov, pracovných prostriedkov a pracovných postupov

(1)

Technická dokumentácia pracovných prostriedkov a pracovných postupov, ktoré sa používajú pri práci, musí obsahovať požiadavky podľa osobitných predpisov¹⁵⁾ a požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri ich výrobe, preprave, montáži, inštalácii, prevádzke, používaní, údržbe, oprave, rekonštrukcii a likvidácii. Technická dokumentácia stavieb musí obsahovať požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na prípravu, výstavbu, prestavbu a ich budúcu prevádzku. Súčasťou technickej dokumentácie je aj návod na bezpečné používanie a údržbu a podmienky vykonávania kontrol a prehliadok.

(2)

Zamestnávateľ je povinný počas užívania stavieb a ich súčastí, pracovných priestorov, prevádzky pracovných prostriedkov a používania pracovných postupov zabezpečiť vedenie predpísanej technickej dokumentácie tak, aby zodpovedala skutočnému stavu.

(3)

Zamestnávateľ môže užívať stavby, ich súčasti a pracovné priestory, prevádzkovať pracovné prostriedky a používať pracovné postupy, len ak zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sú dodržané podmienky, ktoré vymedzil ich projektant, konštruktér, tvorca alebo výrobca a po vykonaní údržby, prehliadok, kontrol, skúšok, úradných skúšok alebo odborných prehliadok a odborných skúšok ustanovených osobitnými predpismi¹⁶⁾ alebo technickou dokumentáciou výrobcu.

(4)

Podrobnosti o požiadavkách na stavby a ich súčasti, komunikácie, pracoviská, pracovné prostriedky, pracovné postupy a činnosti z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ustanovujú osobitné predpisy.¹⁶⁾

(5)

Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnanca na vykonanie činností ustanovených osobitnými predpismi, ktoré sú nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri užívaní stavieb a ich súčastí, prevádzke pracovných prostriedkov a používaní pracovných postupov.

(6)

Zamestnávateľ je povinný zreteľne označovať pracoviská a zariadenia, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca, a používať bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾

(7)

Odseky 1 až 6 sa vzťahujú aj na spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu v bytovom dome a na nebytové priestory s výnimkou bytov a rodinných domov v osobnom vlastníctve; úlohy zamestnávateľa plní spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo správca spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, nebytových priestorov a príslušenstva, ktoré sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

§ 14

Overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení

(1)

Overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení zahŕňa

a)

overovanie odbornej spôsobilosti zamestnávateľa na odborné prehliadky a odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia podľa právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrží motorového vozidla plynom a vydávanie oprávnení na tieto činnosti,

b)

vykonávanie prehliadky, riadenie a vyhodnocovanie alebo vykonávanie úradnej skúšky a inej skúšky podľa právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach vrátane označenia vyhradeného technického zariadenia a vydávanie príslušných dokladov,

c)

overovanie odborných vedomostí fyzickej osoby na vykonávanie skúšky, odborných prehliadok a odborných skúšok, opráv a obsluhy vyhradeného technického zariadenia podľa právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a **vydávanie preukazu alebo osvedčenia podľa § 16 ods. 1 písm. a) prvého bodu** a

d)

posudzovanie, či technické zariadenia, materiál, projektová dokumentácia stavieb s technickým zariadením a jej zmeny, dokumentácia technických zariadení a technológií spĺňajú požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vydávanie odborného stanoviska.

(2)

Plnenie požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa odseku 1 je oprávnená overovať právnická osoba, ktorá má oprávnenie vydané Národným inšpektorátom práce (ďalej len „oprávnená právnická osoba“). Činnosť oprávnenej právnickej osoby sa nevzťahuje na technické zariadenia podliehajúce dozoru orgánov podľa osobitných predpisov.¹⁸⁾ **Oprávnená právnická osoba je povinná oznámiť Národnému inšpektorátu práce alebo zverejniť na**

svojom webovom sídle dátum, čas a miesto overovania odborných vedomostí najmenej 15 dní pred jeho začatím a zaslať Národnému inšpektorátu práce informáciu v rozsahu podľa odseku 7 písm. b) o ňou vydaných preukazoch a osvedčeniach najneskôr desiaty deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom boli preukazy a osvedčenia vydané.

(3)

Národný inšpektorát práce po preverení splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom vydá oprávnenie na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa odseku 1 právnickej osobe na základe jej písomnej žiadosti. Žiadosť podľa predchádzajúcej vety musí obsahovať názov, sídlo a identifikačné číslo žiadateľa; jej súčasťou je doklad o zaplatení správneho poplatku a doklady, ktorými právnická osoba preukáže, že

a)

nevykonáva činnosť, pri ktorej sa podľa odseku 1 písm. a) overuje odborná spôsobilosť, nevykonáva projektovú, konštrukčnú a dodávateľskú činnosť v oblasti technických zariadení a projektovanie stavieb,

b)

má uzatvorený pracovný pomer s odborne spôsobilými fyzickými osobami na výkon činnosti podľa odseku 1,

c)

má technické a prístrojové vybavenie potrebné na vykonávanie činnosti podľa odseku 1,

d)

má výkon činnosti podľa odseku 1 odborne a organizačne zabezpečený vrátane pracovných postupov na jeho vykonávanie a má systém zabezpečovania kvality, ktorý zaručuje odbornosť, nezávislosť a nestrannosť vykonávania tejto činnosti, a

e)

je akreditovaná podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ na

1.

overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa odseku 1 alebo

2.

vykonávanie činnosti inšpekčného orgánu nezávislého od zainteresovaných strán (typ A) a na vykonávanie činnosti certifikačného orgánu na certifikáciu výrobkov, osôb a systémov riadenia (manažérstva).

(4)

Národný inšpektorát práce v oprávnení uvedie názov, sídlo a identifikačné číslo oprávnenej právnickej osoby, prípadne ďalšie údaje. Oprávnenie sa vydáva na neurčitý čas.

(5)

Činnosť podľa odseku 1 sa vykonáva za úhradu; na túto činnosť sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

(6)

Oprávnená právnická osoba je po celý čas vykonávania činnosti podľa odseku 1 povinná dodržiavať podmienky uvedené v odseku 3; v prípade nedodržania tejto povinnosti alebo porušovania právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri vykonávaní činnosti podľa odseku 1 jej Národný inšpektorát práce odoberie oprávnenie na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení.

(7)

Oprávnená právnická osoba je povinná do 15 dní odo dňa vydania zverejniť na svojom webovom sídle zoznam vydaných

a) oprávnení podľa odseku 1 písm. a), v ktorom uvedie

1. názov a sídlo právnickej osoby alebo meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá je zamestnávateľom, ktorým bolo vydané oprávnenie,

2. druh a rozsah činnosti, na ktorú bolo vydané oprávnenie,
 3. dátum vydania oprávnenia,
- a) preukazov a osvedčení podľa odseku 1 písm. c), v ktorom uvedie
1. meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorej bol vydaný preukaz alebo osvedčenie,
 2. činnosť, na ktorú bol vydaný preukaz alebo osvedčenie vrátane rozsahu činnosti, dátum vydania preukazu alebo osvedčenia.

(8)

Platnosť oprávnenia na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení zaniká

a)

výmazom oprávnenej právnickej osoby z obchodného registra,

b)

nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odobratí oprávnenia podľa odseku 6.

(9)

Oprávnená právnická osoba je povinná do 15 dní Národnému inšpektorátu práce písomne oznámiť a dokladmi preukázať zmenu názvu, sídla alebo identifikačného čísla uvedených v oprávnení na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení. Národný inšpektorát práce na základe oznámenia podľa prvej vety vydá oprávnenej právnickej osobe nové oprávnenie na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení s aktualizovanými údajmi.

(10)

Právnická osoba, ktorej bolo odobraté oprávnenie na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa odseku 6, môže opätovne požiadať o vydanie oprávnenia na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odobratí oprávnenia.

(11)

Národný inšpektorát práce zverejňuje zoznam oprávnených právnických osôb, v ktorom uvedie ich názov, sídlo a zoznam odobratých oprávnení.

(12)

Odseky 1 až 6 sa vzťahujú aj na spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu v bytovom dome a na nebytové priestory s výnimkou bytov a rodinných domov v osobnom vlastníctve; úlohy zamestnávateľa plní spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo správca spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, nebytových priestorov a príslušenstva, ktoré sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

§ 15

Oprávnenie na činnosť

(1)

Odborné prehliadky a odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia podľa právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrže motorového vozidla plynom môže pre inú fyzickú osobu alebo pre inú právnickú osobu vykonávať len zamestnávateľ, ktorý má oprávnenie na činnosť (ďalej len „oprávnenie“).

(2)

Na činnosti podľa odseku 1 vydáva oprávnenie oprávnená právnická osoba na základe písomnej žiadosti. Žiadosť, ktorej prílohou sú doklady preukazujúce splnenie podmienok podľa odseku 3, obsahuje

a)

meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu fyzickej osoby,

b)

názov, sídlo, identifikačné číslo, ak už bolo pridelené, a názov a sídlo organizačnej zložky, pre ktorú sa žiada oprávnenie, ak ide o právnickú osobu,

c)

druh a rozsah činnosti, na ktorú sa žiada oprávnenie.

(3)

Podmienky na vydanie oprávnenia sú

a)

uzatvorená pracovná zmluva medzi zamestnávateľom a zamestnancom, ktorý má príslušný doklad o odbornej spôsobilosti podľa § 16, na vykonávanie činnosti podľa odseku 1,

b)

primeraný spôsob a rozsah zabezpečenia vykonávania činnosti z technického, technologického, personálneho a organizačného hľadiska.

(4)

Oprávnená právnická osoba vydá oprávnenie po preverení splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(5)

Oprávnenie sa vydáva na neurčitý čas. V oprávnení sa uvedie

a)

názov a sídlo oprávnenej právnickej osoby, ktorá oprávnenie vydala,

b)

evidenčné číslo oprávnenia,

c)

názov a sídlo právnickej osoby alebo meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá je zamestnávateľom, ktorej bolo vydané oprávnenie,

d)

druh a rozsah činnosti, na ktorú je oprávnenie vydané, a podľa potreby aj osobitné podmienky na jej vykonávanie,

e)

dátum vydania, odtlačok pečiatky a meno, funkcia a podpis zástupcu oprávnenej právnickej osoby.

(6)

Zamestnávateľ, ktorému bolo vydané oprávnenie, je povinný dodržiavať pri vykonávaní činnosti podľa oprávnenia podmienky ustanovené v odseku 3 a v odseku 5 písm. d).

(7)

Príslušný inšpektorát práce odoberie oprávnenie

a)

za závažné porušenie alebo opakované porušenie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

b)

za nedodržanie podmienok ustanovených v odseku 3 a v odseku 5 písm. d),

c)

ak o to požiada zamestnávateľ, ktorému bolo vydané oprávnenie.

(8)

Platnosť oprávnenia zaniká

a)

výmazom právnickej osoby z obchodného registra,

b)

zánikom živnostenského oprávnenia,

c)

nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia príslušného inšpektorátu práce o jeho odobratí,

d)

smrťou fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie, alebo jej vyhlásením za mŕtvu.

(9)

Zamestnávateľ, ktorý má oprávnenie, je povinný do 15 dní oprávnenej právnickej osobe, ktorá vydala oprávnenie, písomne oznámiť a dokladmi preukázať zmenu údajov uvedených v odseku 5 písm. c). Oprávnená právnická osoba na základe oznámenia podľa prvej vety vydá zamestnávateľovi nové oprávnenie s aktualizovanými údajmi.

(10)

Zamestnávateľ, ktorému bolo odobraté oprávnenie podľa odseku 7, môže opätovne požiadať o vydanie oprávnenia najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odobratí oprávnenia.

(11)

Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, môže vykonávať činnosť podľa odseku 1 bez oprávnenia, ak je odborne spôsobilá na jej vykonávanie; odborná spôsobilosť sa preukazuje dokladom podľa § 16.

§ 16

Preukaz, osvedčenie a doklad

(1)

Fyzická osoba môže obsluhovať určený pracovný prostriedok a vykonávať určené pracovné činnosti ustanovené právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri jeho prevádzke len na základe

a)

platného preukazu ~~na vykonávanie činnosti (ďalej len „preukaz“)~~ alebo platného osvedčenia ~~na vykonávanie činnosti (ďalej len „osvedčenie“)~~ vydaného

1.

oprávnenou právnickou osobou, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. a) až g), i) až k) a m),

2.

osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. h), l), n) až p) a t),

3.

strednou školou alebo vysokou školou pri príprave žiakov a študentov na výkon povolania, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. h), l), n) až p) a t),

b)

dokladu o absolvovaní výchovy a vzdelávania osôb na obsluhu vydaného osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. q) až s), alebo

c)

dokladu o overení odborných vedomostí vydaného revíznym technikom, ak to ustanovujú právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(2)

Podmienkou na vydanie preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b) je

a)

vek najmenej 18 rokov, ak právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neustanovujú inak,

b)

vzdelanie a prax podľa právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

c)

zdravotná spôsobilosť na prácu potrebná na vykonávanie činnosti uvedenej v prílohe č. 1a,

d)

absolvovanie odbornej prípravy v rozsahu ustanovenom právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

e)

overenie odborných vedomostí.

(3)

Preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b) sa vydáva na základe písomnej žiadosti, v ktorej fyzická osoba uvedie meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu a činnosť, na ktorú žiada vydať preukaz, osvedčenie alebo doklad. Fyzická osoba k žiadosti priloží doklady, ktorými preukáže splnenie podmienok podľa odseku 2 písm. a) až c).

(4)

Zdravotná spôsobilosť na prácu podľa odseku 2 písm. c) sa posudzuje na základe výsledku lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci.^{6aa}) Zdravotná spôsobilosť na prácu podľa prvej vety sa preukazuje lekárskeym posudkom^{19a}) nie starším ako šesť mesiacov.

(5)

Preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b) sa vydáva na neurčitý čas. V preukaze, osvedčení alebo doklade podľa odseku 1 písm. b) sa uvedie

a)

názov a sídlo **oprávnenej právnickej osoby**, osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie alebo strednej školy, alebo vysokej školy, ktorí vydali preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b); osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie uvedie aj evidenčné číslo jej oprávnenia,

b)

evidenčné číslo preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b),

c)

ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, podľa ktorého sa vydáva preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b),

d)

činnosť, na ktorú sa preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b) vydáva, a podľa potreby aj rozsah činnosti,

e)

meno, priezvisko, dátum narodenia a adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorej sa preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b) vydáva,

f)

dátum vykonania záverečnej skúšky,

g)

dátum a miesto vydania preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b),

h)

odtlačok pečiatky a meno, priezvisko a podpis ~~zástupcu inšpektorátu práce alebo~~ fyzickej osoby alebo zástupcu právnickej osoby, ktorí vydali preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b).

(6)

Fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), je povinná podrobiť sa lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci, ktorou sa posudzuje jej zdravotná spôsobilosť na prácu potrebnú na vykonávanie tejto činnosti, do piatich rokov odo dňa

a)
vydania preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b),

b)
vykonania predchádzajúcej lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci.

(7)

Za lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci na účely odsekov 4 a 6 sa považuje aj lekárska prehliadka vykonávaná podľa osobitného predpisu,^{19b)} ak sa na obsluhu určeného pracovného prostriedku podľa odseku 1 vyžaduje vodičské oprávnenie.

(8)

Fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), je povinná do piatich rokov odo dňa vydania preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b) absolvovať aktualizačnú odbornú prípravu u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie. Ďalšiu aktualizačnú odbornú prípravu je fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), povinná absolvovať do piatich rokov odo dňa ukončenia predchádzajúcej aktualizačnej odbornej prípravy. Osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie uvedie v preukaze, osvedčení alebo doklade podľa odseku 1 písm. b) dátum ukončenia aktualizačnej odbornej prípravy.

(9)

Fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), je povinná vo svojej odbornej činnosti dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(10)

Ak fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), vo svojej odbornej činnosti závažným spôsobom alebo opakovane koná v rozpore s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, príslušný inšpektorát práce jej odoberie preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b). Fyzická osoba, ktorej bol odobratý preukaz alebo osvedčenie, môže opätovne požiadať o ich vydanie najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o ich odobratí.

(11)

Preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b) stráca platnosť

a)

nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odobratí podľa odseku 10,

b)

ak sa fyzická osoba nepodrobila lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci podľa odseku 6 alebo ak podľa výsledku lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci nemá zdravotnú spôsobilosť na prácu potrebnú na vykonávanie činnosti, na ktorú mala vydané preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b),

c)

ak fyzická osoba neabsolvovala aktualizačnú odbornú prípravu.

(12)

Odseky 1 až 11 sa vzťahujú aj na spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu v bytovom dome a na nebytové priestory s výnimkou bytov a rodinných domov v osobnom vlastníctve; úlohy zamestnávateľa plní spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo správca spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, nebytových priestorov a príslušenstva, ktoré sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

(13)

Fyzická osoba môže činnosti podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. b) namiesto preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b) vykonávať na základe

- a) platného dokladu o uznaní odbornej spôsobilosti;^{19c)} na tento doklad sa primerane vzťahujú ustanovenia odseku 2 písm. a) a c), odsekov 3 a 4, odseku 5 prvej vety a odsekov 6 až 11, alebo
- b) platného dokladu o príslušnej odbornej spôsobilosti vydaného v inom členskom štáte Európskej únie, ak ide o fyzickú osobu, ktorá je cezhraničným poskytovateľom služby^{19d)} alebo ktorá je vyslaná na výkon prác pri poskytovaní služieb z iného členského štátu Európskej únie na územie Slovenskej republiky.

§ 17

Pracovný úraz, iný úraz, choroba z povolania, nebezpečná udalosť a závažná priemyselná havária

(1)

Zamestnanec je povinný bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi vznik

- a) pracovného úrazu alebo služobného úrazu²⁰⁾ (ďalej len „pracovný úraz“), ktorý utrpel, ak mu to dovoľuje jeho zdravotný stav,
- b) iného úrazu ako pracovného úrazu alebo smrti, ku ktorej nedošlo následkom pracovného úrazu, ak vznikli na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa,
- c) nebezpečnej udalosti,
- d) závažnej priemyselnej havárie.²¹⁾

(2)

Povinnosť oznámiť zamestnávateľovi vznik udalosti uvedenej v odseku 1 má aj zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorá bola svedkom vzniku uvedenej udalosti. Zamestnávateľ je povinný vnútorným predpisom určiť, komu a akým spôsobom sa oznamuje vznik udalosti podľa odseku 1.

(3)

Zamestnávateľ je povinný po oznámení podľa odseku 1 bezodkladne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života a zdravia. Stav pracoviska, ak ide o udalosť podľa odseku 5 písm. a) druhého bodu a tretieho bodu, nemožno meniť do príchodu príslušných vyšetrojúcich orgánov, okrem vykonania nevyhnutných opatrení na ochranu života a zdravia alebo na zabránenie veľkej hospodárskej škody. Ak sa stav pracoviska mení v dôsledku vykonania opatrení, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života a zdravia alebo veľkej hospodárskej škode, zamestnávateľ je povinný vyhotoviť dokumentáciu o stave pracoviska potrebnú na vyšetrovanie príčin vzniku takej udalosti.

(4)

Zamestnávateľ je povinný registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu (ďalej len „registrovaný pracovný úraz“), tak, že

a)

zistí príčinu a všetky okolnosti jeho vzniku, a to za účasti zamestnanca, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, ak je to možné so zreteľom na jeho zdravotný stav, a za účasti príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť; v prípade smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví (ďalej len „závažný pracovný úraz“), zamestnávateľ je povinný prizvať k zisťovaniu príčin aj autorizovaného bezpečnostného technika,

b)

spíše záznam o registrovanom pracovnom úraze najneskôr do štyroch dní po oznámení vzniku registrovaného pracovného úrazu,

c)
prijme a vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabránilo opakovaniu podobného pracovného úrazu.

(5)

Zamestnávateľ je povinný po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik

a)

registrovaného pracovného úrazu

1.

zástupcom zamestnancov vrátane príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť,

2.

príslušnému útvaru Policajného zboru,²²⁾ ak zistené skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin,

3.

príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, ak ide o závažný pracovný úraz,

b)

závažnej priemyselnej havárie²¹⁾ príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru.

(6)

Ak zamestnanec utrpel pracovný úraz na pracovisku iného zamestnávateľa, je tento zamestnávateľ povinný bezodkladne oznámiť vznik pracovného úrazu zamestnávateľovi poškodeného zamestnanca. Ak zamestnanec utrpel registrovaný pracovný úraz na pracovisku iného zamestnávateľa,

a)

tento zamestnávateľ je povinný

1.

splniť oznamovaciu povinnosť podľa odseku 5 písm. a),

2.

zistiť príčinu vzniku registrovaného pracovného úrazu podľa odseku 4 písm. a),

3.

po spísaní podkladu pre záznam o registrovanom pracovnom úraze podľa odseku 4 písm. b)

zaslať tento podklad zamestnávateľovi zamestnanca,

4.

prijat' a vykonať opatrenia podľa odseku 4 písm. c),

b)

zamestnávateľ zamestnanca je povinný splniť povinnosti podľa odseku 4 písm. b) a c), odseku 5 písm. a) a odsekov 7, 8 a 12.

(7)

Zamestnávateľ je povinný

a)

záznam o registrovanom pracovnom úraze do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel,

1.

zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru,

2.

doručiť zamestnancovi, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, alebo pozostalým, ak zamestnanec zomrel v dôsledku pracovného úrazu,

b)

zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru správu o vyšetrení príčin a okolností vzniku závažného pracovného úrazu a o prijatých a vykonaných

opatreniach na zabránenie opakovaniu podobného pracovného úrazu do 30 dní odo dňa, keď sa o jeho vzniku dozvedel.

(8)

Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu

a)

pracovných úrazov, v ktorej uvedie údaje potrebné na spísanie záznamu o registrovanom pracovnom úraze, ak sa následky pracovného úrazu prejavia neskôr,

b)

iných úrazov ako pracovných úrazov a nebezpečných udalostí, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie podobným úrazom a udalostiam,

c)

priznaných chorôb z povolania²³⁾ a ohrození chorobou z povolania, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku, o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie tej istej alebo podobnej chorobe z povolania.

(9)

Zamestnávateľ je povinný plniť povinnosti podľa odseku 4 písm. a) a c) a odseku 5 písm. a) prvého bodu aj pri nebezpečnej udalosti, pracovnom úraze, inom úraze, chorobe z povolania, ohrození chorobou z povolania.

(10)

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti^{23a)} je povinný zamestnávateľovi, príslušnému inšpektorátu práce a príslušnému orgánu dozoru na požiadanie do desiatich dní písomne oznámiť, či ide o závažný pracovný úraz podľa odseku 4 písm. a) a ak ide o ťažkú ujmu na zdraví, aj určenie vážnej poruchy zdravia alebo vážneho ochorenia podľa § 3 písm. l).

(11)

Štátny orgán, poisťovňa,²⁴⁾ Sociálna poisťovňa, zdravotná poisťovňa, lekár a iný zdravotnícky zamestnanec, fyzická osoba a právnická osoba poskytujúca bezpečnostnotechnickú službu a pracovnú zdravotnú službu sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru pracovný úraz, závažnú priemyselnú haváriu,²¹⁾ o ktorých sa pri svojej činnosti dozvedeli, ak je odôvodnené podozrenie, že uvedená udalosť nebola oznámená podľa odseku 5. Oznámenie obsahuje základné údaje o osobe a zamestnávateľovi, ktorých sa uvedená udalosť týka.

(12)

Na účely odsekov 5, 7, 10 a 11 príslušným inšpektorátom práce alebo príslušným orgánom dozoru je ten, v ktorého územnom obvode pracovný úraz alebo závažná priemyselná havária²¹⁾ vznikli.

§ 18

Spolupráca zamestnávateľov

(1)

Ak zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku tak, že môže byť ohrozená ich bezpečnosť alebo zdravie, musí byť spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonávaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činností a vzájomná informovanosť písomne dohodnutá. Dohoda určí, kto z nich je povinný vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu.

(2)

Zamestnávatelia, ktorých zamestnanci plnia úlohy na spoločnom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach a

opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na zdolávanie požiarov, na vykonanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť.

(3)

Zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, vykonávajúci montážne, opravárenské, stavebné a iné práce pre iné fyzické osoby a právnické osoby sú povinní dohodnúť s objednávateľom prác zabezpečenie a vybavenie pracoviska na bezpečný výkon práce. Práce sa môžu začať až vtedy, keď je pracovisko náležite zabezpečené a vybavené.

(4)

Stavebník, zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, zabezpečujúci práce spojené s výstavbou, sú povinní okrem povinností ustanovených týmto zákonom dodržiavať podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri príprave projektu stavby a uskutočňovaní stavby v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.²⁵⁾

(5)

Stavebník je povinný na účely stavebného konania predložiť oprávnenej právnickej osobe na posúdenie projektovú dokumentáciu stavby s technickým zariadením a jej zmeny podľa § 14 ods. 1 písm. d), ktorá je vyhotovená v súlade s § 4 ods. 1, ak je určená na plnenie úloh zamestnávateľa a fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Kópiu vydaného odborného stanoviska oprávnená právnická osoba zašle bezodkladne príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru.

§ 19

Zástupca zamestnancov pre bezpečnosť

(1)

Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva najmenej desať zamestnancov alebo ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** je uvedený v prílohe č. 1, je povinný a iný zamestnávateľ môže vymenovať jedného zamestnanca alebo viacerých zamestnancov za zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, a to na základe návrhu príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady alebo voľby zamestnancov, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborový orgán alebo zamestnanecká rada. Zamestnanca možno navrhnúť alebo zvoliť za zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť len s jeho písomným súhlasom.

(2)

Jeden zástupca zamestnancov pre bezpečnosť u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** je uvedený v prílohe č. 1, môže zastupovať najviac 50 zamestnancov. U ostatných zamestnávateľov môže jeden zástupca zamestnancov pre bezpečnosť zastupovať viac ako 50 zamestnancov, ale nie viac ako 100 zamestnancov.

(3)

Zástupca zamestnancov pre bezpečnosť je oprávnený

a)

vykonávať kontroly pracovísk a overovať plnenie opatrení z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

b)

vyžadovať od zamestnávateľa informácie o skutočnostiach ovplyvňujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci; tie môže prerokúvať s odborovou organizáciou alebo so zamestnaneckou radou, ktorá pôsobí u zamestnávateľa, a po dohode so zamestnávateľom aj s odborníkmi v danom odbore pod podmienkou, že sa nevyzradia utajované skutočnosti chránené osobitnými predpismi,²⁶⁾

c) spolupracovať so zamestnávateľom a predkladať návrhy na opatrenia na zvýšenie úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

d) požadovať od zamestnávateľa odstránenie zistených nedostatkov; ak zamestnávateľ neodstráni nedostatky, na ktoré bol upozornený, je oprávnený dávať podnety príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru,

e) zúčastňovať sa na rokovaníach organizovaných zamestnávateľom týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vyšetovania príčin vzniku pracovných úrazov, chorôb z povolania a ďalších udalostí podľa § 17, merania a hodnotenia faktorov pracovného prostredia, zúčastňovať sa na kontrolách vykonávaných príslušným inšpektorátom práce alebo príslušným orgánom dozoru a od zamestnávateľa požadovať informácie o výsledkoch a záveroch týchto kontrol a plnení uložených opatrení, meraní a hodnotení,

f) predkladať pripomienky a návrhy príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru pri výkone inšpekcie práce alebo dozoru u zamestnávateľa.

(4)

Ak u zamestnávateľa nie je vymenovaný zástupca zamestnancov pre bezpečnosť, oprávnenia podľa odseku 3 písm. b) až f) vykonávajú zamestnanci a zamestnávateľ plní povinnosti ustanovené týmto zákonom, ktoré má voči zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť, priamo voči zamestnancom spôsobom, ktorý zabezpečí primeranú spoluúčasť zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(5)

Zamestnávateľ je povinný zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zabezpečiť na plnenie úloh podľa odseku 3 vzdelávanie, poskytnúť v primeranom rozsahu pracovné voľno s náhradou mzdy a vytvoriť nevyhnutné podmienky na výkon ich funkcie.

(6)

Zamestnávateľ je povinný sprístupniť na svojich pracoviskách na obvyklom a voľne prístupnom mieste zoznam zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť spolu s uvedením pracoviska, na ktorom pracujú.

§ 20

Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(1)

Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva viac ako 100 zamestnancov, zriadi ako svoj poradný orgán komisiu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorú tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a zástupcovia zamestnávateľa, najmä odborníci v danom odbore, pričom nadpolovičnú väčšinu tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť. Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zasadá najmenej raz za rok.

(2)

Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je oprávnená

a)

pravidelne hodnotiť stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, stav a vývoj pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a ďalších udalostí podľa § 17 a hodnotiť ostatné otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane pracovného prostredia a pracovných podmienok,

b)

navrhovať opatrenia v oblasti riadenia, kontroly a zlepšovania stavu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

c) vyjadrovať sa ku všetkým otázkam súvisiacim s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci,

d) požadovať od zamestnávateľa nevyhnutné informácie potrebné na výkon svojej činnosti.

(3)

Ustanovením komisie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie sú dotknuté oprávnenia zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.

(4)

Ak u zamestnávateľa nie sú vymenovaní zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť, môžu oprávnenia podľa odseku 2 vykonávať zamestnanci.

§ 21

Preventívne a ochranné služby

(1)

Preventívne a ochranné služby na účely tohto zákona sú odborné služby poskytované zamestnávateľovi, ktoré súvisia s výberom, organizovaním a vykonávaním odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým s prevenciou rizík vrátane psychosociálnych rizík a ochranou pred nimi.

(2)

Preventívnymi a ochrannými službami sú bezpečnostnotechnická služba (§ 22) a pracovná zdravotná služba.^{6a)}

(3)

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pre zamestnancov bezpečnostnotechnickú službu. Na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby je zamestnávateľ povinný určiť dostatočný počet vlastných odborných zamestnancov, ktorí sú s ním v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. Zamestnávateľ, ktorý vykonáva bezpečnostnotechnickú službu vlastnými odbornými zamestnancami, musí byť primerane technicky a prístrojovo vybavený potrebnými pracovnými prostriedkami.

(4)

Ak zamestnávateľ so zreteľom na veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky, rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík nemá dostatok odborných zamestnancov, je povinný zmluvne dohodnúť vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby dodávateľským spôsobom s jednou alebo viacerými fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi, alebo s právnickými osobami, ktoré sú oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby.

(5)

Zamestnávateľ je povinný poskytnúť vlastnému odbornému zamestnancovi alebo dohodnúť s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, alebo s právnickou osobou, ktoré sú oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby, dostatočný čas na plnenie odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý je nevyhnutný na zabezpečenie potrebných preventívnych a ochranných opatrení. Pri určovaní dostatočného času zamestnávateľ zohľadňuje veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky a rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík.

(6)

Odborný zamestnanec preukazuje odbornú spôsobilosť dokladom o odbornej spôsobilosti.

(7)

Bezpečnostnotechnická služba spolupracuje s pracovnou zdravotnou službou, príslušnými organizačnými útvarmi zamestnávateľa a so zástupcami zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť. Zriadením bezpečnostnotechnickej služby alebo plnením jej úloh dodávateľským spôsobom nie sú dotknuté povinnosti zamestnávateľa v oblasti

bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ani jeho zodpovednosť za zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnanca pri práci.

(8)

Bezpečnostnotechnickú službu môže dodávateľským spôsobom vykonávať len fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba, ak majú na výkon bezpečnostnotechnickej služby oprávnenie vydané Národným inšpektorátom práce. Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je oprávnená osobne vykonávať bezpečnostnotechnickú službu dodávateľským spôsobom bez tohto oprávnenia, ak je bezpečnostným technikom alebo autorizovaným bezpečnostným technikom.

(9)

Národný inšpektorát práce vydá oprávnenie podľa odseku 8 na základe písomnej žiadosti, v ktorej žiadateľ o oprávnenie uvedie názov, sídlo a identifikačné číslo. Súčasťou písomnej žiadosti je doklad o zaplatení správneho poplatku a doklady, ktorými žiadateľ o oprávnenie preukáže, že na výkon bezpečnostnotechnickej služby

a)

má odborných zamestnancov, s ktorými má uzatvorený pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah,

b)

má vypracované pracovné postupy na vykonávanie jednotlivých odborných činností a primerané organizačné zabezpečenie na ich vykonávanie,

c)

má primerané pracovné priestory,

d)

je primerane technicky a prístrojovo vybavený,

e)

je nezávislý pri vykonávaní odborných činností vo vzťahu k zamestnávateľom.

(10)

Národný inšpektorát práce vydá oprávnenie podľa odseku 8 po overení splnenia podmienok podľa odseku 9. V oprávnení uvedie názov, sídlo a identifikačné číslo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom, alebo právnickej osoby, ktorým je vydané oprávnenie, a evidenčné číslo oprávnenia. Oprávnenie sa vydáva na neurčitý čas. Národný inšpektorát práce vedie evidenciu vydaných oprávnení a zverejňuje zoznam fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi, a právnických osôb, ktorým bolo vydané oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby, v ktorom uvedie ich názov, sídlo a identifikačné číslo.

(11)

Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby sú povinné vykonávať túto činnosť nestranne, presadzovať u zamestnávateľa dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, sústavne plniť podmienky uvedené v odseku 9 a umožniť príslušnému orgánu inšpekcie práce kontrolu ich plnenia pri výkone bezpečnostnotechnickej služby.

(12)

Národný inšpektorát práce odoberie oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby, ak fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby vo svojej odbornej činnosti porušia podmienky uvedené v odseku 9 alebo ak vo svojej odbornej činnosti opakovane alebo závažným spôsobom porušia právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(13)

Platnosť oprávnenia na výkon bezpečnostnotechnickej služby zaniká

a)

výmazom právnickej osoby z obchodného registra,

b)

zánikom živnostenského oprávnenia,

c)

nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odobratí oprávnenia na výkon bezpečnostnotechnickej služby podľa odseku 12,

d)

smrťou fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom, oprávnenej na výkon bezpečnostnotechnickej služby alebo jej vyhlásením za mŕtvu.

(14)

Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby sú povinné do 15 dní Národnému inšpektorátu práce písomne oznámiť a dokladmi preukázať zmenu názvu, sídla alebo identifikačného čísla uvedených v oprávnení. Národný inšpektorát práce na základe oznámenia podľa prvej vety vydá fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom, alebo právnickej osobe nové oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby s aktualizovanými údajmi.

(15)

Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba, ktorým bolo odobraté oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby podľa odseku 12, môžu opätovne požiadať o vydanie oprávnenia na výkon bezpečnostnotechnickej služby najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odobratí tohto oprávnenia; to sa nevzťahuje na odobratie oprávnenia za porušenie podmienky uvedenej v odseku 9 písm.

a).

§ 22

Bezpečnostnotechnická služba

(1)

Bezpečnostnotechnická služba poskytuje zamestnávateľovi poradenské služby v oblasti odborných, metodických, organizačných, kontrolných, koordinačných, vzdelávacích úloh a iných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, najmä z hľadiska primeranosti pracovných priestorov a stavieb, pracovných procesov a pracovných postupov, pracovných prostriedkov a iných technických zariadení, pracovného prostredia a ich technického, organizačného a personálneho zabezpečenia. Bezpečnostnotechnická služba v záujme optimalizácie pracovných podmienok ovplyvňuje postoje zamestnávateľa, vedúcich zamestnancov a zamestnancov k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

(2)

Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva bezpečnostný technik a autorizovaný bezpečnostný technik a podľa potreby aj iný odborník na prevenciu a ochranu v špecifickej oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(3)

Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva bezpečnostný technik a u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** je uvedený v prílohe č. 1, samostatne vykonáva autorizovaný bezpečnostný technik. Bezpečnostný technik môže vykonávať odborné úlohy u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** je uvedený v prílohe č. 1, len pod dozorom autorizovaného bezpečnostného technika. Na účely vykonávania úloh bezpečnostnotechnickej služby u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** uvedený v prílohe č. 1 je 05 až 09, sa za autorizovaného bezpečnostného technika považuje fyzická osoba, ktorá vykonáva funkciu odborne spôsobilého zamestnanca na plnenie úloh na úseku

bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky podľa osobitného predpisu.^{27a)}

(4)

Zamestnávateľ je pri určovaní jedného alebo viacerých bezpečnostných technikov alebo autorizovaných bezpečnostných technikov povinný zohľadniť veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky, rôznorodosť a náročnosť pracovných procesov, ako aj rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík. Počet bezpečnostných technikov musí zaručovať efektívne a účinné organizovanie a vykonávanie odborných úloh súvisiacich so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým s prevenciou rizík a ochranou pred nimi. Minimálny počet bezpečnostných technikov alebo autorizovaných bezpečnostných technikov, ktorých je zamestnávateľ povinný určiť podľa počtu zamestnancov, je uvedený v prílohe č. 1b; podmienka počtu zamestnancov pripadajúcich na jedného bezpečnostného technika alebo na jedného autorizovaného bezpečnostného technika rovnako platí aj pri zmluvnom spôsobe zabezpečenia výkonu úloh bezpečnostnotechnickej služby.

(5)

Funkciu bezpečnostného technika a autorizovaného bezpečnostného technika možno výnimočne zlúčiť len s inými odbornými činnosťami zameranými na zabezpečovanie ochrany života alebo zdravia zamestnanca, prevenciu závažných priemyselných havárií, ochranu pred požiarimi a na vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok vyhradených technických zariadení.

(6)

Zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba, alebo štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, môže na svojich pracoviskách osobne vykonávať odborné úlohy bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika, ak je na ich plnenie odborne spôsobilý podľa odseku 7 a

a)

zamestnáva menej ako päť zamestnancov, ak jeho kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** je uvedený v prílohe č. 1,

b)

zamestnáva menej ako 19 zamestnancov, ak jeho kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** nie je uvedený v prílohe č. 1.

(7)

Zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba, alebo štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, je na osobné plnenie odborných úloh bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika na svojich pracoviskách odborne spôsobilý, ak

a)

získal odborné vzdelanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci stredoškolským štúdiom alebo vysokoškolským štúdiom, alebo

b)

absolvoval špecifickú odbornú prípravu z bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v rozsahu najmenej 16 hodín u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie.

(8)

Bezpečnostný technik a autorizovaný bezpečnostný technik je oprávnený u zamestnávateľa, u ktorého vykonáva odbornú činnosť, uložiť príslušnému vedúcemu zamestnancovi vykonať nevyhnutné opatrenie na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnancov, ak je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie zamestnanca; uložené opatrenie, o ktorom bezpečnostný technik alebo autorizovaný bezpečnostný technik bezodkladne informuje štatutárny orgán zamestnávateľa, platí až do jeho zrušenia alebo zmeny štatutárnym orgánom zamestnávateľa.

§ 23

Bezpečnostný technik

(1)

Bezpečnostným technikom môže byť fyzická osoba, ktorá

a)

má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, absolvovala odbornú prípravu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na základe vykonanej skúšky získala osvedčenie o odbornej spôsobilosti bezpečnostného technika (ďalej len „osvedčenie bezpečnostného technika“) u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, alebo

b)

získala odborné vzdelanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a osvedčenie bezpečnostného technika na základe vykonanej skúšky v rámci stredoškolského štúdia ukončeného maturitnou skúškou alebo vysokoškolského štúdia na oprávnenej škole (ďalej len „škola“), ktorá obsah a rozsah študijného zamerania bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci vymedzila po dohode s Národným inšpektorátom práce, a tak získala oprávnenie na výchovu a vzdelávanie bezpečnostného technika.

(2)

Minimálny obsah a rozsah odbornej prípravy a odborného vzdelávania bezpečnostného technika a obsah špecifickej odbornej prípravy zamestnávateľa podľa § 22 ods. 7 písm.

b) ustanoví osobitný predpis.

(3)

Pri skúške musí fyzická osoba preukázať odborné vedomosti, znalosť a schopnosť uplatňovať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a schopnosť prakticky vykonávať požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. V skúšobnej komisii na vykonanie skúšky zriadenej osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, musia byť najmenej traja členovia, z toho najmenej jeden autorizovaný bezpečnostný technik. Ak fyzická osoba nevykonala skúšku úspešne, môže ju opakovane vykonať najskôr po uplynutí jedného mesiaca odo dňa neúspešne vykonanej skúšky.

(4)

Osvedčenie bezpečnostného technika sa vydá do 15 dní po úspešnom vykonaní skúšky pred komisiou organizovanou školou alebo osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie. Škola a osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie, vedie evidenciu vydaných osvedčení bezpečnostného technika.

(5)

V osvedčení bezpečnostného technika sa uvedie

a)

názov školy alebo osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie,

b)

číslo oprávnenia na výchovu a vzdelávanie,

c)

evidenčné číslo osvedčenia,

d)

ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, podľa ktorého sa osvedčenie bezpečnostného technika vydáva,

e)

meno, priezvisko, dátum narodenia a adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorej sa osvedčenie bezpečnostného technika vydáva,

f)

obdobie, v ktorom sa štúdium alebo odborná príprava absolvovali,

g)

dátum vykonania skúšky,

h)

dátum a miesto vydania osvedčenia bezpečnostného technika,

i)

meno, priezvisko a podpis predsedu skúšobnej komisie,

j)

odtlačok pečiatky školy alebo osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, meno, priezvisko a podpis štatutárneho zástupcu školy alebo osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie.

(6)

Osvedčenie bezpečnostného technika sa vydáva na neurčitý čas. Bezpečnostný technik je povinný absolvovať najmenej každých päť rokov od vydania osvedčenia bezpečnostného technika aktualizáciu odbornú prípravu podľa osobitného predpisu u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie. Bez potvrdenia o absolvovaní aktualizácie odbornej prípravy je osvedčenie bezpečnostného technika neplatné.

(7)

Bezpečnostný technik písomne oznámi a doloží škole alebo osobe oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá vydala osvedčenie bezpečnostného technika, každú zmenu údajov podľa odseku 5 písm. e). Škola alebo osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie, ktorá vydala pôvodné osvedčenie bezpečnostného technika, bezplatne vydá nové osvedčenie bezpečnostného technika s aktualizovanými údajmi po predložení pôvodného osvedčenia bezpečnostného technika.

(8)

Bezpečnostný technik, ktorému bolo odobraté osvedčenie bezpečnostného technika, môže vykonať skúšku najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odobratí osvedčenia bezpečnostného technika.

§ 24

Autorizovaný bezpečnostný technik

(1)

Autorizovaný bezpečnostný technik je bezpečnostný technik podľa § 23, ktorý po absolvovaní najmenej dvoch rokov odbornej praxe bezpečnostného technika po získaní osvedčenia bezpečnostného technika úspešne vykonal skúšku pred skúšobnou komisiou vymenovanou Národným inšpektorátom práce.

(2)

Autorizovaným bezpečnostným technikom je aj fyzická osoba, ktorej na základe písomnej žiadosti obsahujúcej meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu a doklady preukazujúce splnenie podmienok uvedených v odseku 3 písm. a) a d) a najmenej päťročné plnenie odborných činností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v štátnozamestnaneckom pomere alebo v služobnom pomere vydá Národný inšpektorát práce osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika. O vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika možno písomne požiadať najneskôr do dvoch rokov od skončenia plnenia uvedených odborných činností.

(3)

Žiadateľ o vykonanie skúšky a vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika (ďalej len „žiadateľ“) podá na Národný inšpektorát práce písomnú žiadosť, v ktorej uvedie meno, priezvisko, titul, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu. K žiadosti priloží

a)

doklad o skončení úplného stredného vzdelania, úplného stredného odborného vzdelania alebo vysokoškolského vzdelania,

b)

osvedčenie bezpečnostného technika,

c)

doklad o splnení podmienky dĺžky odbornej praxe,

d)

správny poplatok.

(4)

Odborná prax podľa odseku 1 sa preukazuje písomným potvrdením zamestnávateľa o výkone odborných činností a jeho dĺžke s uvedením kódu a názvu ekonomickej činnosti podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností, do ktorej je zamestnávateľ zaradený. Pri dodávateľskom spôsobe výkonu úloh bezpečnostného technika sa odborná prax preukazuje príslušnou zmluvou o výkone odborných činností s uvedením dĺžky výkonu u jednotlivých odberateľov jeho služieb s priradením kódu a názvu ekonomickej činnosti podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností, do ktorej je zaradený odberateľ jeho služby.

(5)

Predseda a členovia skúšobnej komisie sú vymenovaní z radov odborníkov z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Do skúšobnej komisie musí byť vymenovaný najmenej jeden autorizovaný bezpečnostný technik a jeden inšpektor práce s odbornou praxou inšpektora práce aspoň tri roky. Skúška pozostáva z písomnej časti a ústnej časti. Dátum konania skúšky Národný inšpektorát práce oznámi žiadateľovi najmenej tri týždne vopred.

(6)

Pri odbornej skúške musí žiadateľ preukázať znalosť právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a schopnosť uplatňovať ich a znalosť požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a schopnosť prakticky ich vykonávať; okruh požiadaviek Národný inšpektorát práce zverejňuje obvyklým spôsobom.

(7)

Národný inšpektorát práce je povinný vydať žiadateľovi do 15 dní po úspešne vykonanej skúške alebo do 30 dní po podaní žiadosti podľa odseku 2 osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika. Osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika sa vydáva na neurčitú dobu a obsahuje

a)

názov a sídlo Národného inšpektorátu práce,

b)

ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, na základe ktorého sa vydáva osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika,

c)

evidenčné číslo osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika,

d)

meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu,

e)

dátum vykonania skúšky; to neplatí pre osvedčenie podľa odseku 2,

f)

dátum a miesto vydania osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika,

g)

meno, priezvisko a podpis predsedu skúšobnej komisie; to neplatí pre osvedčenie podľa odsekov 2 a 12,

h)

odtlačok pečiatky, meno, priezvisko, funkciu a podpis zástupcu Národného inšpektorátu práce.

(8)

Žiadateľ, ktorý nevykonal skúšku úspešne, môže o jej opakovanie požiadať najneskôr do šiestich mesiacov od neúspešne vykonanej skúšky, ak v písomnej žiadosti o opakovanie skúšky preukáže absolvovanie najmenej troch mesiacov odbornej praxe po neúspešne vykonanej skúške.

(9)

Národný inšpektorát práce zastaví konanie o vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika, ak sa žiadateľ na skúšku alebo opakovanú skúšku bez ospravedlnenia nedostavil, nepožiadal o opakovanie skúšky podľa odseku 8 alebo ju nevykonal úspešne.

(10)

Autorizovaný bezpečnostný technik je povinný absolvovať najmenej každých päť rokov od vydania osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika aktualizáciu odbornú prípravu podľa osobitného predpisu u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie bezpečnostných technikov.

(11)

Autorizovaný bezpečnostný technik, ktorému bolo odobraté osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika, môže požiadať o vykonanie odbornej skúšky a vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odobratí osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika.

(12)

Národný inšpektorát práce je povinný bezplatne vydať autorizovanému bezpečnostnému technikovi nové osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika, ak písomne oznámi a dokladmi preukáže zmenu svojho mena, priezviska alebo adresy trvalého pobytu a priloží pôvodné osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika.

(13)

Národný inšpektorát práce vedie evidenciu osvedčení autorizovaného bezpečnostného technika a zverejňuje ich zoznam. Národný inšpektorát práce vyčiarkne z evidencie vydaných osvedčení autorizovaného bezpečnostného technika osvedčenie, ktoré bolo odobraté podľa § 25. Osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika stráca platnosť, ak autorizovaný bezpečnostný technik neabsolvoval aktualizáciu odbornú prípravu podľa odseku 10.

§ 25

Odobratie osvedčenia a zákaz činnosti

(1)

Príslušný inšpektorát práce je povinný odobrať osvedčenie bezpečnostného technika a Národný inšpektorát práce je povinný odobrať osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika, ak bezpečnostný technik alebo autorizovaný bezpečnostný technik pri plnení odborných činností závažným spôsobom alebo opakovane konal v rozpore s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(2)

Príslušný inšpektorát práce je povinný zakázať osobné vykonávanie odborných úloh bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika fyzickej osobe, ktorá je zamestnávateľom, alebo štatutárnemu orgánu zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, ak pri plnení odborných úloh bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika závažným spôsobom alebo opakovane konali v rozpore s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 27

Výchova a vzdelávanie

(1)

Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a metódy prevencie rizík sú povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania pri príprave na výkon povolania na stredných školách a štúdiá na vysokých školách a ďalšieho vzdelávania dospelých vrátane rekvalifikácií.

(2)

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby súčasťou programu vzdelávania a odbornej výchovy všetkých zamestnancov bola bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a prevencia rizík.

(3)

Fyzická osoba a právnická osoba môžu organizovať a vykonávať výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce v rozsahu jednotlivých činností podľa prílohy č. 2 len na základe oprávnenia vydaného Národným inšpektorátom práce a pri činnostiach upravených osobitným predpisom²⁹⁾ len na základe oprávnenia vydaného príslušným orgánom dozoru; oprávnenie sa nevyžaduje pre strednú školu a vysokú školu na prípravu žiakov a študentov na výkon povolania a pre zamestnávateľa na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce vlastných zamestnancov a vedúcich zamestnancov podľa prílohy č. 2 skupiny 01 bodu 01.1. Oprávnenie na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce v rozsahu príslušnej činnosti (ďalej len „oprávnenie na výchovu a vzdelávanie“) sa vydáva na základe písomnej žiadosti.

(4)

Podmienkou na vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie je,

a)

ak žiadateľom je fyzická osoba, odborná spôsobilosť a odborná prax podľa prílohy č. 2a a lektorská spôsobilosť,

b)

ak žiadateľom je fyzická osoba, ktorá sama nespĺňa podmienky ustanovené v písmene a), alebo právnická osoba, žiadateľom určený odborný zástupca s odbornou spôsobilosťou a odbornou praxou podľa prílohy č. 2a a žiadateľom

1.

určený školiteľ, ktorý spĺňa podmienky ustanovené pre žiadateľa v písmene a), alebo

2.

určení viacerí školitelia s odbornou spôsobilosťou podľa prílohy č. 2a, ktorí sú spoločne odborne spôsobilí na všetky témy všeobecných požiadaviek a osobitných požiadaviek výchovy a vzdelávania, s odbornou praxou podľa prílohy č. 2a a lektorskou spôsobilosťou,

c)

vypracovaný vzorový projekt výchovy a vzdelávania,

d)

materiálno-technické zabezpečenie výchovy a vzdelávania.

(5)

Na účely vydania oprávnenia na výchovu a vzdelávanie sa preukazuje

a)

odborná spôsobilosť príslušným osvedčením alebo preukazom, alebo iným dokladom,

b)

lektorská spôsobilosť osvedčením o absolvovaní akreditovaného lektorského kurzu vydaným vzdelávacou inštitúciou ďalšieho vzdelávania podľa osobitného predpisu³⁰⁾ alebo iným dokladom o absolvovaní pedagogického štúdia.

(6)

Odborný zástupca zodpovedá za odborné vykonávanie činnosti, na ktorú sa požaduje vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie. Odborný zástupca je k žiadateľovi o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie v pracovnom pomere alebo je štatutárnym orgánom,

členom štatutárneho orgánu alebo spoločníkom právnickej osoby a nemôže túto činnosť vykonávať pre inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu.

(7)

V žiadosti o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie fyzická osoba uvedie

a)

meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu,

b)

osobné údaje odborného zástupcu, ak je určený podľa odseku 4 písm. b),

c)

osobné údaje školiteľa,

d)

činnosť, na ktorú žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie.

(8)

V žiadosti o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie právnická osoba uvedie

a)

názov, sídlo a právnu formu,

b)

osobné údaje štatutárneho orgánu,

c)

osobné údaje odborného zástupcu,

d)

osobné údaje školiteľa,

e)

činnosť, na ktorú žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie.

(9)

K žiadosti o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie fyzická osoba alebo právnická osoba pripojí aj

a)

doklady o svojej odbornej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti odborného zástupcu,

b)

doklady o svojej lektorskej spôsobilosti, ak bude školiteľom,

c)

doklady o odbornej spôsobilosti a lektorskej spôsobilosti školiteľa,

d)

doklad o splnení podmienky dĺžky svojej odbornej praxe, odbornej praxe odborného zástupcu, ak je určený podľa odseku 4 písm. b), a odbornej praxe školiteľa vydaný zamestnávateľom alebo odberateľom jeho služieb pri dodávateľskom spôsobe výkonu jeho služieb,

e)

vzorový projekt výchovy a vzdelávania vypracovaný osobitne pre každú požadovanú výchovnú a vzdelávaciu činnosť podľa prílohy č. 2,

f)

vyhlásenie o materiálno-technickom zabezpečení výchovy a vzdelávania, ktoré obsahuje zoznam materiálno-technického vybavenia,

g)

kópiu pracovnej zmluvy s odborným zástupcom,

h)

správny poplatok na každú požadovanú činnosť osobitne.

(10)

Vzorový projekt výchovy a vzdelávania musí žiadateľ o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie vypracovať na každú požadovanú výchovnú a vzdelávaciu činnosť samostatne a musí obsahovať

- a) názov výchovnej a vzdelávacej aktivity v súlade s činnosťou, na ktorú sa oprávnenie na výchovu a vzdelávanie požaduje,
- b) cieľ výchovy a vzdelávania,
- c) požadované ukončené vzdelanie na zaradenie uchádzača do výchovnej a vzdelávacej aktivity,
- d) používané formy a metódy výchovy a vzdelávania,
- e) učebný plán so stanoveným počtom hodín a učebnú osnovu vypracovanú pre teoretickú časť a praktickú časť výchovy a vzdelávania,
- f) zoznam školiteľov na jednotlivé témy uvedené v učebnom pláne alebo učebnej osnove,
- g) spôsob záverečného overenia vedomostí účastníka výchovnej a vzdelávacej aktivity, osobitne na teoretickú časť a praktickú časť výchovy a vzdelávania.

(11)

Národný inšpektorát práce vydá žiadateľovi oprávnenie na výchovu a vzdelávanie do 60 dní od podania žiadosti.

(12)

Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie sa vydáva na neurčitý čas a obsahuje

- a) osobné údaje fyzickej osoby,
- b) názov, sídlo a právnu formu právnickej osoby,
- c) ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, na základe ktorého sa oprávnenie na výchovu a vzdelávanie vydáva,
- d) evidenčné číslo,
- e) názov činnosti, na ktorú sa vydáva oprávnenie na výchovu a vzdelávanie, podľa prílohy č. 2,
- f) dátum vydania oprávnenia na výchovu a vzdelávanie a dátum jeho platnosti,
- g) odtlačok pečiatky a podpis zástupcu Národného inšpektorátu práce.

(13)

Osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie je povinná

- a) bezodkladne písomne oznámiť Národnému inšpektorátu práce zmenu údajov podľa odseku 7 písm. b) a c) a podľa odseku 8 písm. b) až d) a zmenu ďalších podmienok, za ktorých bolo oprávnenie na výchovu a vzdelávanie vydané, spolu s predložením príslušných dokladov,
- b) sústavne spĺňať podmienky uvedené v odseku 4; to sa v období 15 dní od skončenia vykonávania činnosti odborného zástupcu nevzťahuje na podmienku mať určeného odborného zástupcu podľa odseku 4 písm. b),

c) spĺňať pri výchove a vzdelávaní podmienky ustanovené právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vykonávať výchovu a vzdelávanie v súlade so schváleným vzorovým projektom výchovy a vzdelávania,

d) vypracovať projekt výchovy a vzdelávania pre každú výchovnú a vzdelávaciu aktivitu zameranú na výchovu a vzdelávanie zamestnancov a vedúcich zamestnancov podľa prílohy č. 2 skupiny 01, ktorého obsahová náplň je v súlade s § 7 ods. 1 a 5 prispôbená charakteru práce vzdelávanej skupiny zamestnancov alebo vedúcich zamestnancov; kópiu projektu je povinná odovzdať príslušnému zamestnávateľovi,

e) založiť a viesť záznamovú knihu o výchovných a vzdelávacích aktivitách,

f) vykonávať výchovu a vzdelávanie len školiteľmi uvedenými v schválenom vzorovom projekte výchovy a vzdelávania alebo inými školiteľmi oznámenými podľa písmena a),

g) vydať preukaz, osvedčenie, doklad podľa § 16 ods. 1 písm. b) alebo doklad o absolvovaní výchovy a vzdelávania po úspešnom overení vedomostí účastníkov,

h) viesť osobitnú evidenciu vydaných preukazov, osvedčení alebo dokladov podľa § 16 ods. 1 písm. b), ktorá obsahuje evidenčné číslo, meno a priezvisko a dátum narodenia osoby, ktorej bol vydaný preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa § 16 ods. 1 písm. b), dátum vykonania záverečnej skúšky, dátum vydania a činnosť s uvedením rozsahu, na ktorý sa preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa § 16 ods. 1 písm. b) vydali.

(14)

Národný inšpektorát práce odoberie oprávnenie na výchovu a vzdelávanie, ak

a) zistí závažné alebo opakujúce sa nedostatky pri vykonávaní výchovy a vzdelávania,

b) zistí závažné alebo opakované porušovanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri vykonávaní výchovy a vzdelávania,

c) osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie, ktorá je fyzickou osobou, stratou platnosti príslušného preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa § 16 ods. 1 písm. b) prestala spĺňať podmienku odbornej spôsobilosti,

d) osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie nemá určeného odborného zástupcu podľa odseku 4 písm. b); to neplatí, ak nie je určený v období 15 dní od skončenia vykonávania činnosti odborného zástupcu.

(15)

Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým bolo odobraté oprávnenie na výchovu a vzdelávanie podľa odseku 14, môžu opätovne požiadať o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie v rozsahu tej istej činnosti najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odobratí oprávnenia na výchovu a vzdelávanie; to sa nevzťahuje na odobratie oprávnenia podľa odseku 14 písm. d).

(16)

Platnosť oprávnenia na výchovu a vzdelávanie zaniká

a) výmazom právnickej osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie z obchodného registra,

b)

zánikom živnostenského oprávnenia,

c)

nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odobratí oprávnenia na výchovu a vzdelávanie podľa odseku 14,

d)

smrťou fyzickej osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie alebo jej vyhlásením za mŕtvu.

(17)

Osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie je povinná do 15 dní Národnému inšpektorátu práce písomne oznámiť a dokladmi preukázať zmenu údajov uvedených v odseku 12 písm. a) a b). Národný inšpektorát práce na základe oznámenia podľa prvej vety vydá osobe oprávnenej na výchovu a vzdelávanie nové oprávnenie na výchovu a vzdelávanie s aktualizovanými údajmi.

(18)

Národný inšpektorát práce vedie evidenciu ním vydaných a odobratých oprávnení na výchovu a vzdelávanie a zverejňuje ich zoznam.

§ 28

Akreditačná komisia

(1)

Akreditačná komisia zriadená podľa osobitného predpisu¹¹⁾

a)

posudzuje žiadosti na vydanie

1.

oprávnenia na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby podľa § 21,

2.

osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika podľa § 24 ods. 1 a 3,

3.

oprávnenia na výchovu a vzdelávanie podľa § 27,

b)

preveruje na podnet žiadateľa zamietnutie žiadosti na vydanie oprávnenia na činnosť podľa § 15 a osvedčenia alebo preukazu podľa § 16.

(2)

Národný inšpektorát práce, po preverení podnetu podľa odseku 1 písm. b) akreditačnou komisiou a na jej návrh, vydá odborné stanovisko, ktoré je záväzné pre ďalší postup príslušnej oprávnenej právnickej osoby alebo osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie.

§ 29

Kontrolná činnosť orgánov zastupujúcich zamestnancov

Odborové orgány a iné orgány zastupujúce zamestnancov kontrolujú plnenie úloh zamestnávateľov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Na plnenie týchto úloh si môžu vytvoriť vlastný systém kontroly.

§ 30

Splnomocňovacie ustanovenia

(1)

Všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ustanovia

a)

podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností a na obsluhu niektorých technických zariadení,

b)

podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpísanej dokumentácie, overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti,

c)

technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia,

d)

minimálne technické a prístrojové vybavenie na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14 ods. 1.

(2)

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky po dohode so Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ustanoví vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze, ktorý bude obsahovať klasifikačné prvky podľa osobitného predpisu.³¹⁾

(3)

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, ustanoví podrobnosti o účele, obsahu a rámcových programoch rekondičného pobytu.

TRETIA ČASŤ

TRANSFORMÁCIA TECHNICKEJ INŠPEKCIE

§ 31

Spôsob založenia

(1)

Technická inšpekcia zriadená podľa doterajších predpisov ako príspevková organizácia na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti vyhradených technických zariadení a technických zariadení sa transformuje na Technickú inšpekciu, akciovú spoločnosť (ďalej len „akciová spoločnosť“).

(2)

Zakladateľom akciovej spoločnosti podľa odseku 1 je štát; v jeho mene koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Zakladateľskú listinu a stanovú akciovej spoločnosti schvaľuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

(3)

Založenie, vznik, postavenie a právne pomery akciovej spoločnosti upravuje Obchodný zákonník, ak tento zákon neustanovuje inak. Osobitný predpis³²⁾ sa pri založení a vzniku akciovej spoločnosti nepoužije.

§ 32

Predmet vkladu

(1)

Na založenie akciovej spoločnosti sa použije majetok štátu v správe štátnej príspevkovej organizácie Technická inšpekcia.

(2)

Predmetom nepeňažného vkladu do akciovej spoločnosti je majetok štátu v správe štátnej príspevkovej organizácie Technická inšpekcia, ktorý sa na účely tohto zákona považuje za

podnik podľa § 5 a § 59 ods. 4 Obchodného zákonníka. Ustanovenia o prechode záväzku a možnosti podať odpor podľa § 477 ods. 3 a § 478 Obchodného zákonníka sa nepoužijú.

§ 33

Určenie hodnoty nepeňažného vkladu

(1)

Hodnota nepeňažného vkladu do akciovej spoločnosti sa určí znaleckým posudkom vypracovaným ku dňu založenia akciovej spoločnosti ako všeobecná hodnota vkladateľného majetku.

(2)

Hodnota nepeňažného vkladu do akciovej spoločnosti určená podľa odseku 1 je peňažným vyjadrením súčtu hodnoty vkladu do jej základného imania a hodnoty rezervného fondu vytvoreného dňom jej vzniku.

§ 34

Prechod vlastníckeho práva a práv a povinností z pracovnoprávných a iných vzťahov

(1)

K návrhu na zápis akciovej spoločnosti do obchodného registra sa neprikladá doklad o splatení nepeňažného vkladu pred vznikom akciovej spoločnosti.

(2)

Vlastnícke právo k nepeňažnému vkladu prechádza na akciovú spoločnosť dňom jej vzniku. Ku dňu vzniku akciovej spoločnosti je zakladateľ povinný odovzdať a akciová spoločnosť je povinná prevziať veci zahrnuté do nepeňažného vkladu.

(3)

O odovzdaní a prevzatí vecí zahrnutých do nepeňažného vkladu sa spíše zápisnica podpísaná oboma stranami; ustanovenia o povinnosti zaplatiť hodnotu nepeňažného vkladu, o správe vkladu a o prechode vlastníckeho práva podľa § 59 ods. 2, § 60 a § 483 Obchodného zákonníka sa nepoužijú.

(4)

Dňom vzniku akciovej spoločnosti na ňu prechádzajú práva a povinnosti vrátane neukončených prípadov výkonu činnosti a neuhradených pohľadávok voči tretím stranám vyplývajúce z právnych vzťahov, ako aj práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov k zamestnancom.

§ 35

Predmet podnikania

(1)

Akciová spoločnosť overuje plnenie požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14 tohto zákona.

(2)

Akciová spoločnosť môže vykonávať aj iné činnosti za podmienok ustanovených Obchodným zákonníkom.

§ 36

Základné imanie, rezervný fond a akcie

(1)

Základné imanie akciovej spoločnosti pri jej vzniku tvorí hodnota nepeňažného vkladu znížená o hodnotu rezervného fondu; ustanovenie o základnom imaní podľa § 58 ods. 1 Obchodného zákonníka sa nepoužije.

(2)

Rezervný fond akciovej spoločnosti pri jej vzniku tvorí 5 % z hodnoty nepeňažného vkladu do majetku spoločnosti.

(3)

Akcie akciovej spoločnosti znejú na meno a majú podobu zaknihovaného cenného papiera; zmena ich podoby alebo formy sa zakazuje.

§ 37

Dňom vzniku akciovej spoločnosti zaniká štátna príspevková organizácia Technická inšpekcia.

ŠTVRTÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 38

(1)

Ak zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, plnia povinnosti ustanovené týmto zákonom a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci spôsobom alebo postupom upraveným v slovenskej technickej norme, toto plnenie sa považuje za splnenie požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; tieto povinnosti možno splniť aj iným preukázateľne primeraným spôsobom.

(2)

Zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť, zamestnanci zamestnávateľa, ktorí vykonávajú bezpečnostnotechnickú službu, zamestnanci fyzickej osoby a právnickej osoby, ktoré vykonávajú bezpečnostnotechnickú službu dodávateľským spôsobom, a zamestnanci oprávnenej právnickej osoby sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva podľa osobitných predpisov,²⁶⁾ o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s vykonávaním oprávnení a úloh podľa tohto zákona, ak to tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, alebo povinnosti mlčanlivosti ich nezbaví dotknutá osoba.

(3)

Ak zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, plnia požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci spôsobom alebo postupom upraveným v slovenskej technickej norme a tieto požiadavky nie sú ustanovené právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, toto plnenie sa považuje za splnenie požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; tieto požiadavky možno splniť aj iným preukázateľne primeraným spôsobom.

(4)

Právnické osoby a fyzické osoby podľa § 14 až 16, § 21, § 22 a 27 sú povinné evidovať údaje o službách poskytnutých dodávateľským spôsobom, a to meno a priezvisko alebo obchodné meno odberateľa služby, dátum vykonania a časový rozsah vykonávania služby, stručný opis vykonanej služby, a ak ide o technické zariadenia, aj zoznam technických zariadení, na ktorých bola vykonaná služba. Právnické osoby podľa prvej vety poskytujúce služby dodávateľským spôsobom sú povinné evidovať aj mená a priezviská odborných zamestnancov, ktorí službu vykonali. Ustanovenia prvej vety a druhej vety sa nevzťahujú na plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrže motorového vozidla plynom podľa § 15.

(5)

Vo všetkých ustanoveniach právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa slová „Technická inšpekcia“ v príslušnom tvare nahrádzajú slovami „oprávnená právnická osoba“ v príslušnom tvare.

§ 38a

Vzťah k všeobecnému predpisu o službách na vnútornom trhu

Na výkon činností podľa § 14, 15, 21 a 27, na postup podávania žiadostí o vydanie oprávnenia a rozhodovanie o vydaní oprávnenia podľa § 14, 15, 21 a 27 a výkon dozoru podľa osobitného predpisu¹¹⁾ sa použijú ustanovenia všeobecného predpisu o službách na vnútornom trhu,^{32a)} ak tento zákon alebo osobitný predpis¹¹⁾ neustanovuje inak.

§ 39

Prechodné ustanovenia

(1)

Oprávnenu právnickou osobou na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14 je do 31. decembra 2006 Technická inšpekcia, akciová spoločnosť.

(2)

Podmienky podľa § 14 ods. 3 sa u Technickej inšpekcie, akciovej spoločnosti, považujú za splnené do 31. decembra 2006.

(3)

Osvedčenie bezpečnostného technika vydané do 30. júna 2006 stráca platnosť 31. decembra 2007, ak bezpečnostný technik neabsolvoval aktualizačnú odbornú prípravu podľa § 23 ods. 6.

(4)

Fyzická osoba s osvedčením bezpečnostného technika vydaným do 30. júna 2006 môže vykonávať činnosť autorizovaného bezpečnostného technika na základe osvedčenia vydaného Národným inšpektorátom práce aj bez vykonania skúšky podľa § 24, ak do 30. júna 2006 sústavne najmenej päť rokov vykonávala úlohy bezpečnostného technika u zamestnávateľa, ktorého kód odvetvovej klasifikácie ekonomickej činnosti je uvedený v prílohe č. 1, a absolvovala aktualizačnú odbornú prípravu podľa § 24 ods. 9 najneskôr do 31. decembra 2007.

(5)

Osvedčenie a preukaz vydané do 30. júna 2006 sa považujú za osvedčenie a preukaz podľa § 16, ak fyzická osoba, ktorá má osvedčenie alebo preukaz, absolvovala aktualizačnú odbornú prípravu podľa § 16 ods. 4; inak osvedčenie alebo preukaz stráca platnosť najneskôr 30. apríla 2008.

(6)

Oprávnenia na činnosť, ktorými sú odborné prehliadky, odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia a plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrže motorového vozidla plynom vydané podľa doterajších predpisov do 30. júna 2006, strácajú platnosť najneskôr 31. decembra 2007.

(7)

Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie stráca platnosť

a)

31. augusta 2006, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov do 31. decembra 1996,

b)

31. decembra 2006, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 1997 do 31. decembra 1997,

c)

30. apríla 2007, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 1998 do 31. decembra 1998,

d)

31. augusta 2007, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 1999 do 31. decembra 2000,

e)

31. decembra 2007, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 2001 do 31. decembra 2002,

f)

30. apríla 2008, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 2003 do 30. júna 2006.

(8)

Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie odborných pracovníkov bezpečnosti práce vydané do 30. júna 2006 stráca platnosť 31. augusta 2006.

(9)

Oprávnenie na poradenstvo v oblasti ochrany práce vydané podľa doterajších predpisov stráca platnosť 1. júla 2006.

§ 39a

O vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika podľa § 39 ods. 4 možno Národný inšpektorát práce písomne požiadať najneskôr do 30. júna 2008.

§ 39b

Ustanovenia k úpravám účinným od 1. mája 2010

(1)

Úlohy pracovnej zdravotnej služby, ktoré vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačných odboroch podľa § 26 ods. 3, môže vykonávať aj lekár so špecializáciou podľa predpisov účinných do 20. marca 2002 v špecializačnom odbore

a)

hygiena a epidemiológia alebo

b)

hygiena práce a pracovné lekárstvo s praxou v odbore preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia.

(2)

V období od 1. mája 2010 do 31. decembra 2011 môže lekár alebo verejný zdravotník podľa § 26 ods. 3 samostatne vykonávať úlohy pracovnej zdravotnej služby podľa § 26 ods. 1 písm. a) až d), písm. e) prvého bodu a písm. g) aj u zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako 50 zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do prvej a druhej kategórie alebo ktorí vykonávajú práce zaradené do druhej kategórie.

§ 39c

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2010

Oprávnenie na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14, oprávnenie na vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok a opráv vyhradeného technického zariadenia a na plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrže motorového vozidla plynom podľa § 15, oprávnenie na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby a pracovnej zdravotnej služby podľa § 21 a oprávnenie na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce podľa § 27 vydané podľa predpisov platných do 31. mája 2010 sa považujú za oprávnenia vydané na neurčitý čas.

§ 39d

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2012

Žiadateľ podľa § 24 ods. 3, ktorý do 31. decembra 2011 nevykonal úspešne skúšku, môže o jej opakované vykonanie písomne požiadať Národný inšpektorát práce najneskôr do 30. júna 2012, inak Národný inšpektorát práce zastaví konanie o vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika.

§ 39e

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2013

(1)

Platné preukazy a osvedčenia vydané oprávnenou právnickou osobou pred 1. júlom 2013 podľa predpisov účinných do 30. júna 2013 zostávajú v platnosti.

(2)

Oprávnená právnická osoba, ktorá má oprávnenie na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14 vydané pred 1. júlom 2013, je povinná mať minimálne technické a prístrojové vybavenie ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom podľa § 30 ods. 1 písm. d) najneskôr do 30. júna 2014.

§ 39f

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2014

Fyzická osoba, ktorá má platný preukaz, platné osvedčenie alebo platný doklad podľa § 16 ods. 1 písm. b) na činnosť uvedenú v prílohe č. 1a vydané pred 1. januárom 2014, je povinná podrobiť sa do 31. decembra 2014 lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci, ak sa lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci nepodrobila v období od 1. januára 2010 do 31. decembra 2013; na túto lekársku preventívnu prehliadku sa vzťahuje § 16 ods. 7. Platný preukaz, platné osvedčenie alebo platný doklad podľa § 16 ods. 1 písm. b) na činnosť uvedenú v prílohe č. 1a vydané pred 1. januárom 2014 stráca platnosť najneskôr 31. decembra 2014, ak fyzická osoba

a)

sa nepodrobila lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci alebo

b)

podľa výsledku lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci nemá zdravotnú spôsobilosť na prácu potrebnú na vykonávanie činnosti, na ktorú mala vydané preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa § 16 ods. 1 písm. b).

§ 39g

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. augusta 2014

Ustanovenie § 39b ods. 1 sa od 1. augusta 2014 nepoužije.

§ 39h

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2015

(1)

Platné oprávnenie na výchovu a vzdelávanie vydané podľa predpisov účinných do 30. júna 2015 zostáva v platnosti a podmienky, za ktorých bolo vydané, sa považujú za splnené podľa predpisov účinných od 1. júla 2015.

(2)

Konanie o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie začaté pred 1. júlom 2015, ktoré nebolo právoplatne ukončené, sa dokončí podľa predpisov účinných do 30. júna 2015. Podmienky, za ktorých bolo oprávnenie podľa prvej vety vydané, sa považujú za splnené podľa predpisov účinných od 1. júla 2015.

§ 39i

Prechodné ustanovenia počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

(1)

Zamestnávateľ nie je povinný zamestnanca oboznámiť podľa § 7 ods. 3, ak k prijatiu do zamestnania, preloženiu na iné pracovisko, zaradeniu alebo prevedeniu na inú prácu, zavedeniu novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostriedku došlo počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 (ďalej len „krízová situácia“) a ak túto povinnosť objektívne nie je možné splniť; nesplnenie tejto povinnosti však nesmie bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie. V prípade postupu podľa prvej vety zamestnávateľ je povinný oboznámiť zamestnanca podľa § 7 ods. 1 a 2 ihneď, ako to bude možné, najneskôr do jedného mesiaca odo dňa odvolania krízovej situácie.

(2)

Lehota podľa § 7 ods. 5, ktorej koniec pripadne na čas trvania krízovej situácie, počas trvania krízovej situácie spočíva. Lehota podľa § 7 ods. 5, ktorej koniec pripadne na čas jedného mesiaca odo dňa odvolania krízovej situácie, sa považuje za zachovanú, ak zamestnávateľ splní oboznamovaciu povinnosť najneskôr do jedného mesiaca odo dňa odvolania krízovej situácie. Ustanovenia prvej vety a druhej vety sa uplatnia iba vtedy, ak nie je objektívne možné splniť oboznamovaciu povinnosť v pôvodnej lehote; nesplnenie oboznamovacej povinnosti v pôvodnej lehote však nesmie bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie.

(3)

Lehoty podľa § 11 ods. 12 a 13, § 16 ods. 6 a 8, § 23 ods. 6 a § 24 ods. 10, ktorých koniec pripadne na čas trvania krízovej situácie, počas trvania krízovej situácie spočívajú. Lehoty podľa § 11 ods. 12 a 13, § 16 ods. 6 a 8, § 23 ods. 6 a § 24 ods. 10, ktorých koniec pripadne na čas jedného mesiaca odo dňa odvolania krízovej situácie, sa považujú za zachované, ak je príslušný úkon vykonaný najneskôr do jedného mesiaca odo dňa odvolania krízovej situácie.

(4)

Lehoty podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 13 ods. 3 okrem lehôt na vykonanie údržby, ktorých koniec pripadne na čas trvania krízovej situácie, počas trvania krízovej situácie spočívajú. Lehoty podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 13 ods. 3 okrem lehôt na vykonanie údržby, ktorých koniec pripadne na čas jedného mesiaca odo dňa odvolania krízovej situácie, sa považujú za zachované, ak zamestnávateľ splní príslušné povinnosti najneskôr do jedného mesiaca odo dňa odvolania krízovej situácie. Ustanovenia prvej vety a druhej vety sa uplatnia iba vtedy, ak nie je objektívne možné splniť príslušné povinnosti v pôvodných lehotách dodávateľským výkonom činností, prostredníctvom vlastných zamestnancov alebo iným primeraným spôsobom, pričom zamestnávateľ je povinný zabezpečiť najvyššiu možnú úroveň bezpečnosti prevádzkovaných pracovných prostriedkov vrátane vyhradených technických zariadení; nesplnenie príslušných povinností v pôvodných lehotách však nesmie bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie.

§ 39j

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. apríla 2021

(1) Platné preukazy a osvedčenia vydané inšpektorátom práce podľa predpisov účinných do 31. marca 2021 sa považujú za preukazy a osvedčenia vydané oprávnenou právnickou osobou podľa § 14 ods. 1 písm. c) v znení účinnom od 1. apríla 2021.

(2) Fyzická osoba, ktorá má doklad o uznaní odbornej spôsobilosti vydaný Národným inšpektorátom práce pred 1. aprílom 2021,^{32b}) je povinná do 31. marca 2026 absolvovať aktualizačnú odbornú prípravu a podrobiť sa lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci. Doklad o uznaní odbornej spôsobilosti podľa prvej vety stráca platnosť najneskôr 31. marca 2026, ak fyzická osoba

- a) neabsolvovala aktualizačnú odbornú prípravu,
- b) sa nepodrobila lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci alebo
- c) podľa výsledku lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci nemá zdravotnú spôsobilosť na prácu potrebnú na vykonávanie činnosti, na ktorú sa vzťahuje doklad o uznaní odbornej spôsobilosti.

§ 40

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 3.

§ 41

Zrušujú sa:

1.

zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení zákona č. 95/2000 Z. z., zákona č. 158/2001 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z. a zákona č. 479/2005 Z. z.,

2.

vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 111/1975 Zb. o evidencii a registrácii pracovných úrazov a o hlásení prevádzkových nehôd (havárií) a porúch technických zariadení v znení vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 483/1990 Zb.,

3.

vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 66/1989 Zb. na zaistenie bezpečnosti technických zariadení v jadrovej energetike v znení vyhlášky č. 31/1991 Zb.,

4.

vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 504/2006 Z. z. o spôsobe hlásenia, registrácie a evidencie choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 501/2011 Z. z.,

5.

vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 292/2008 Z. z. o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 135/2010 Z. z.

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2006.

Príloha č. 1 k zákonu č. 124/2006 Z. z.

ZOZNAM činností s vyšším rizikom, pri ktorých môže vzniknúť závažné poškodenie zdravia zamestnancov alebo pri ktorých častejšie vzniká poškodenie ich zdravia

Činnosti s vyšším rizikom, pri ktorých môže pri plnení pracovných povinností vzniknúť závažné poškodenie zdravia zamestnancov alebo pri ktorých častejšie vzniká poškodenie ich zdravia, podľa tohto zákona sa na základe štatistickej klasifikácie ekonomických činností³³⁾ rozdeľujú takto:

Kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností		Názov
Divízia	Skupina	
01		Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace
02		Lesníctvo a ťažba dreva
05		Ťažba uhlia a lignitu
06		Ťažba ropy a zemného plynu
07		Dobývanie kovových rúd
08		Iná ťažba a dobývanie
09		Pomocné činnosti pri ťažbe
10		Výroba potravín
11		Výroba nápojov
12		Výroba tabakových výrobkov
15		Výroba kože a kožených výrobkov
16		Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu
17		Výroba papiera a papierových výrobkov
	18.1	Tlač a služby súvisiace s tlačou
19		Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov
20		Výroba chemikálií a chemických produktov
21		Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov
22		Výroba výrobkov z gumených a plastových materiálov
23		Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov
24		Výroba a spracovanie kovov
25		Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení

26	Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov
27	Výroba elektrických zariadení
28	Výroba strojov a zariadení inde nezaradených
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov
30	Výroba ostatných dopravných prostriedkov
31	Výroba nábytku
32	Iná výroba
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu
36	Zber, úprava a dodávka vody
41	Výstavba budov
42	Inžinierske stavby
43	Špecializované stavebné práce
49	Pozemná doprava a doprava potrubím
50	Vodná doprava
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave
53	Poštové služby a služby kuriérov
75	Veterinárne činnosti
86	Zdravotníctvo
87	Starostlivosť v bytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)
88	Sociálna práca bez ubytovania

Príloha č. 1a k zákonu č. 124/2006 Z. z.

ČINNOSTI, KTORÉ MÔŽE FYZICKÁ OSOBA VYKONÁVAŤ LEN NA ZÁKLADE PLATNÉHO PREUKAZU, OSVEDČENIA ALEBO DOKLADU PODĽA § 16 ods. 1 písm. b)

Fyzická osoba môže len na základe platného preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa § 16 ods. 1 písm. b) vykonávať činnosť

a)

revízneho technika vyhradených technických zariadení tlakových,

b)

osoby na obsluhu kotla I. až V. triedy,

c)

osoby na opravu kotla I. až V. triedy a na opravu potrubného vedenia na rozvod nebezpečnej kvapaliny s najvyšším dovoleným tlakom nad 1 MPa,

d)

revízneho technika vyhradených technických zariadení zdvíhacích,

e)

osoby na obsluhu mobilného žeriava výložníkového typu a vežového žeriava výložníkového typu,

f)

osoby na obsluhu pohyblivej pracovnej plošiny na podvozku s motorovým pohonom, ktorá je určená na prevádzku na pozemných komunikáciách, a s výškou zdvihu nad 1,5 m,

g)

osoby na opravu osobného výtahu a nákladného výtahu s povolenou dopravou osôb,

h)

viazača bremien,

i)

revízneho technika vyhradených technických zariadení plynových,

j)

osoby na obsluhu vyhradených technických zariadení plynových s vysokou mierou ohrozenia (skupina A) pracujúcich s nebezpečnými plynmi okrem zariadení určených na zásobovanie plynom z kovových tlakových nádob stabilných alebo z kovových tlakových nádob na dopravu plynov (tlakové stanice) a zariadení určených na rozvod plynov,

k)

osoby na opravu vyhradených technických zariadení plynových s vysokou mierou ohrozenia (skupina A) pracujúcich s nebezpečnými plynmi,

l)

elektrotechnika, samostatného elektrotechnika a elektrotechnika na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky na vyhradených technických zariadeniach elektrických,

m)

revízneho technika vyhradených technických zariadení elektrických,

n)

osoby na obsluhu motorových vozíkov,

o)

osoby pracujúcej vo výške 1,5 m a viac nad povrchom zeme pomocou špeciálnej horolezeckej a speleologickej techniky,

p)

osoby na montáž a demontáž lešenia (lešenár),

q)

osoby na obsluhu vybraných stavebných strojov a zariadení, a to

1.

strojov a zariadení na zemné práce (dozéra, rýpadla a hĺbidla, nakladacieho a vykladacieho stroja, frézy a ryhovača, skrejpera, rúrového ukladača, valca),

2.

strojov a zariadení na výrobu, spracúvanie a presun betónových zmesí (betonárky),

3.

špeciálneho motorového snehového stroja, kompresora,

r)

osoby na obsluhu vybraných poľnohospodárskych strojov a zariadení, a to

1.

samochoďných rezačiek,

2.

obilných kombajnov,

3.

špeciálnych strojov na zber poľnohospodárskych plodín,

s)

osoby na obsluhu vybraných lesníckych strojov, a to

1.

vyťahovačov,

2. univerzálnych a špeciálnych traktorov používaných pri sústredovaní dreva,
 3. kolesových a pásových vyvážacích súprav na drevo a drevné sortimenty,
 4. stabilných lanových dopravných zariadení v lesníctve,
 5. jednoúčelových a viacúčelových zariadení na ťažbu, odvetvovanie, krátenie a odkôrňovanie stromov a drevných sortimentov,
- t) osoby na obsluhu ručnej motorovej reťazovej píly pri ťažbe dreva a ručnej motorovej reťazovej píly pri inej činnosti.

Príloha č. 1b k zákonu č. 124/2006 Z. z. v znení zákona č. 309/2007 Z. z.

Minimálny počet bezpečnostných technikov alebo autorizovaných bezpečnostných technikov podľa počtu zamestnancov

A.

Minimálny počet autorizovaných bezpečnostných technikov alebo bezpečnostných technikov u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** je uvedený v prílohe č. 1

Počet zamestnancov	Počet autorizovaných bezpečnostných technikov alebo bezpečnostných technikov
do 400 zamestnancov	najmenej jeden autorizovaný bezpečnostný technik
od 401 do 800 zamestnancov	najmenej dvaja autorizovaní bezpečnostní technici
od 801 do 1 200 zamestnancov	najmenej traja autorizovaní bezpečnostní technici alebo najmenej dvaja autorizovaní bezpečnostní technici a jeden bezpečnostný technik
nad 1 200 zamestnancov	najmenej traja autorizovaní bezpečnostní technici alebo najmenej dvaja autorizovaní bezpečnostní technici a jeden bezpečnostný technik a na každých začatých 1 000 zamestnancov najmenej jeden ďalší autorizovaný bezpečnostný technik alebo bezpečnostný technik tak, aby z celkového počtu autorizovaných bezpečnostných technikov a bezpečnostných technikov boli najmenej dve tretiny autorizovaní bezpečnostní technici

B.

Minimálny počet bezpečnostných technikov u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností **na úrovni divízie alebo skupiny** nie je uvedený v prílohe č. 1

Počet zamestnancov	Počet bezpečnostných technikov
do 600 zamestnancov	najmenej jeden bezpečnostný technik
od 601 do 1 200 zamestnancov	najmenej dvaja bezpečnostní technici
od 1 201 do 15 000 zamestnancov	najmenej dvaja bezpečnostní technici a na každých začatých 1 000 zamestnancov najmenej jeden ďalší bezpečnostný technik
nad 15 000 zamestnancov	najmenej 12 bezpečnostných technikov a na každých začatých

Príloha č. 2 k zákonu č. 124/2006 Z. z.

DRUHY OPRAVNENÍ NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE V OBLASTI OCHRANY PRÁCE

Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie vydáva príslušný orgán inšpekcie práce a príslušný orgán dozoru podľa § 27 ods. 3 v rozsahu

skupina 01 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a ustanovené pracovné podmienky

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

01.1

zamestnancov a vedúcich zamestnancov

01.2

bezpečnostných technikov

01.3

zamestnávateľov, ktorí budú osobne vykonať úlohy bezpečnostných technikov a autorizovaných bezpečnostných technikov

skupina 02 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach tlakových

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

02.1

revíznych technikov

02.2

osôb na obsluhu

02.3

osôb na opravy

skupina 03 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach zdvíhacích

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

03.1

revíznych technikov

03.2

osôb na obsluhu

03.3

osôb na opravy

03.4

viazačov bremien

skupina 04 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach plynových

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

04.1

revíznych technikov

04.2

osôb na obsluhu

04.3

osôb na opravy

skupina 05 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach elektrických

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

05.1

elektrotechnikov, samostatných elektrotechnikov a elektrotechnikov na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky

05.2

revízných technikov

skupina 06 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci pri obsluhu motorových vozíkov

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

06.1

osôb na obsluhu motorových vozíkov

skupina 07 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci vo výške

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

07.1

osôb pracujúcich vo výške pomocou špeciálnej horolezeckej a speleologickej techniky

07.2

osôb na montáž a demontáž lešenia (lešenári)

skupina 08 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci so stavebnými strojmi a zariadeniami

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie osôb

08.1

na obsluhu vybraných stavebných strojov a zariadení

skupina 09 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci s poľnohospodárskymi strojmi a zariadeniami

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

09.1

osôb na obsluhu vybraných poľnohospodárskych strojov a zariadení

skupina 10 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci s lesníckymi strojmi a zariadeniami

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie osôb na obsluhu

10.1

vybraných lesníckych strojov a zariadení

10.2

ručnej motorovej reťazovej píly pri ťažbe dreva

10.3

ručnej motorovej reťazovej píly pri inej činnosti

Príloha č. 2a

k zákonu č. 124/2006 Z. z.

ODBORNÁ SPÔSOBILOSŤ A ODBORNÁ PRAX, KTORÉ SÚ PODMIENKOU NA VYDANIE OPRÁVNENIA NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE

Odbornú spôsobilosť žiadateľa o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie podľa § 27 ods. 4 písm. a), odborného zástupcu a školiteľa na jednotlivé výchovné a vzdelávacie činnosti podľa prílohy č. 2 spĺňa:

Skupina podľa prílohy č. 2	Žiadateľ o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie podľa § 27 ods. 4 písm. a)	Odborný zástupca	Školiteľ	
			Všeobecné požiadavky	Osobitné požiadavky
				pre teoretickú časť
01	autorizovaný	autorizovaný	- autorizovaný	- autorizovaný bezpečnostný

	bezpečnostný technik	bezpečnostný technik	bezpečnostný technik - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	technik - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	
02	- príslušný revízny technik - osoba s príslušným dokladom	príslušný revízny technik	- autorizovaný bezpečnostný technik - príslušný revízny technik - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	- príslušný revízny technik - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	
03					
04					
05					
06	osoba s príslušným dokladom	autorizovaný bezpečnostný technik	- autorizovaný bezpečnostný technik - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	- autorizovaný bezpečnostný technik - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	osoba s príslušným dokladom
07	osoba s príslušným dokladom	autorizovaný bezpečnostný technik v stavebníctve	- autorizovaný bezpečnostný technik v stavebníctve - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	- autorizovaný bezpečnostný technik v stavebníctve - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	
08	osoba s príslušným dokladom	autorizovaný bezpečnostný technik v stavebníctve		- autorizovaný bezpečnostný technik v stavebníctve - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	- osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba

09	osoba s príslušným dokladom	autorizovaný bezpečnostný technik v poľnohospodárstve	- autorizovaný bezpečnostný technik v poľnohospodárstve - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	- autorizovaný bezpečnostný technik v poľnohospodárstve - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	
10	osoba s príslušným dokladom	autorizovaný bezpečnostný technik v lesníctve	- autorizovaný bezpečnostný technik v lesníctve - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	- autorizovaný bezpečnostný technik v lesníctve - osoba s príslušným dokladom - iná odborne spôsobilá osoba	

Na účely splnenia odbornej spôsobilosti a odbornej praxe žiadateľa o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie podľa § 27 ods. 4 písm. a), odborného zástupcu a školiteľa sa rozumie

- a) osobou s príslušným dokladom fyzická osoba s odbornou spôsobilosťou na činnosť, na ktorú sa žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie, a s odbornou praxou v tejto činnosti najmenej tri roky v predchádzajúcich siedmich rokoch,
- b) príslušným revíznym technikom revízny technik vyhradených technických zariadení s príslušným rozsahom osvedčenia a s odbornou praxou revízneho technika najmenej tri roky v predchádzajúcich siedmich rokoch,
- c) autorizovaným bezpečnostným technikom autorizovaný bezpečnostný technik s odbornou praxou autorizovaného bezpečnostného technika najmenej tri roky v predchádzajúcich siedmich rokoch,
- d) autorizovaným bezpečnostným technikom v stavebníctve autorizovaný bezpečnostný technik s odbornou praxou autorizovaného bezpečnostného technika v stavebníctve najmenej tri roky v predchádzajúcich siedmich rokoch,
- e) autorizovaným bezpečnostným technikom v poľnohospodárstve autorizovaný bezpečnostný technik s odbornou praxou autorizovaného bezpečnostného technika v poľnohospodárstve najmenej tri roky v predchádzajúcich siedmich rokoch,
- f) autorizovaným bezpečnostným technikom v lesníctve autorizovaný bezpečnostný technik s odbornou praxou autorizovaného bezpečnostného technika v lesníctve najmenej tri roky v predchádzajúcich siedmich rokoch,
- g) inou odborne spôsobilou osobou fyzická osoba, ktorej odborná spôsobilosť a odborná prax najmenej tri roky v predchádzajúcich siedmich rokoch je v súlade s odborným zameraním

príslušnej témy všeobecných požiadaviek alebo osobitných požiadaviek výchovy a vzdelávania.

Príloha č. 3 k zákonu č. 124/2006 Z. z.

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

1. Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a zdravia pracovníkov pri práci (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 1; Ú. v. ES L 183, 29. 6. 1989).

2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 27. 12. 2006).

1) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

1a) Zákon č. 378/2015 Z. z. o dobrovoľnej vojenskej príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1b) § 13 ods. 5 písm. a) a § 14d zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 378/2015 Z. z.

2) § 2 ods. 1 písm. c) a e) a § 15 zákona č. 570/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

3) § 12 zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky.

3a) § 77a a 77b zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení zákona č. 490/2001 Z. z.

§ 2 ods. 1 až 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov.

4) Zákonník práce.

Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

5) Napríklad zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov, zákon č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6) § 146 ods. 2 Zákonníka práce.

6a) § 30a a 30d zákona č. 355/2007 Z. z. v znení zákona č. 204/2014 Z. z.

6aa) § 30e zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 204/2014 Z. z.

7) Napríklad Zákonník práce, zákon č. 121/2004 Z. z. o pracovnom čase a dobe odpočinku v doprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

8) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.

9) Napríklad zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 393/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí.

9a) § 58 Zákonníka práce.

10) § 39 Zákonníka práce.

10a) § 11a Zákonníka práce.

11) Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- 12) Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 200/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
12a) § 20, 21 a 26 zákona č. 355/2007 Z. z.
- 13) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
- 14) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 125/2006 Z. z.
- 15) Napríklad zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 571/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na výťahy v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 327/2003 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 310/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na strojové zariadenia.
- 16) Napríklad nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.
- 17) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.
- 18) Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
§ 49 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
§ 39 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
§ 3 a 5 zákona č. 435/2000 Z. z. o námornej plavbe.
§ 6 ods. 3 písm. i) zákona č. 321/2002 Z. z.
Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 19) Zákon č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 19a) § 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 19b) § 87 ods. 1 až 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 19c) § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 125/2006 Z. z. v znení zákona č. .../2020 Z. z.
- 19d) § 2 písm. d) zákona č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 20) Napríklad Zákonník práce, zákon č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 200/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 21) Zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 22) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 23) Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.
- 23a) § 4 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- 24) Zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 25) Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z.
- 26) § 17 Obchodného zákonníka.
Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 27a) § 5 ods. 3 písm. e) zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení zákona č. 58/2014 Z. z.
- 29) Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 30) Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 31) § 19 ods. 2 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.
- 32) Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.
- 32a) § 3 až 8 a § 10 až 16 zákona č. 136/2010 Z. z. ~~o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.~~
- 32b) § 22c zákona č. 125/2006 Z. z. v znení zákona č. .../2020 Z. z.
- 33) Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 306/2007 Z. z. , ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia ekonomických činností.